

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. MEGYED
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR VASÁRMAP 24 FILLER

XV. EVFOLYAM, 42. SZÁM.

Debrecen, 1938 február 22 kedd

ÁRA 12 FILLÉR

Ha nem tárgyalunk Olaszországgal, elkerülhetetlen lett volna a háború, — mondotta Chamberlain angol miniszterelnök

**Eden külügyminiszter megokolta lemondását az alsóházban: „Nem engedhetjük
hogy az a benyomás terjedjen el külföldön, hogy meghátrálunk az állandó
nyomás elől” — Eden utóda ideiglenesen Halifax**

London, febr. 21. Eden angol külügyminiszter lemondott. Eden levelet intézett Neville Chamberlain miniszterelnökhöz, amelyben rámutat arra, hogy az utóbbi napok eseményeinek tanúsága szerint közte és a miniszterelnök között egy jelentőségteljes elhatározás körül, amely messzemenő kihatású lett volna, nézeteltérés mutatkozott. Egyre növekvő mérvben

ébredt a közte és a miniszterelnök közt fennálló nézeteltérések tudatára, amely nézeteltérések a nemzetközi napi kérdésekre és a kérdések megoldására szolgáló módszerekre vonatkoztak. Nem állhat az ország érdekében, hogy a vezető személyiségek egymást nyugtalanító társakként működjenek, különösen akkor, amikor a véleménykülönbségek nyilvánvalók,

szították elő. Az olasz kormány még propagandát folytat Anglia ellen az egész világon. Kötelezettséget vállaltunk a Házzal szemben, hogy addig nem indítunk meg beszéléseket Olaszországgal, amíg meg nem szűnik ez a propaganda. Nem akarom az aránylag nem fontos személyes kérdést hangsúlyozni, de rá kell mutatnom arra, hogy milyen súlyos lett volna helyzetem, ha a tárgyalások megkezdését kellett volna a Háznak jelentenem.

Ezután a spanyol kérdéstről szólt Edén Olaszországgal kapcsolatban és saját állapotját védte, majd így folytatta:

— Az elmúlt hetekben alapvető ellentétek merültek fel egy nem Olaszországra vonatkozó vendkivül fontos külpolitikai kérdés körül. A miniszterelnök ezt nagyon jól tudja. Meggyőződtem egyébként és bizonyára ő is meggyőződött arról, hogy igazi ellentétek vannak közöttünk a felfogás és a módszerek tekintetében. Újabbban azt találok például, hogy túl erős volt részünkről az a kívánság, hogy inkább mi egyezünk meg másokkal, mint mások egyezzenek meg velünk. Nem hiszem, hogy haladhatunk az európai megbékélés terén — főként tekintettel az utóbbi napok eseményeire, — ha engedjük, hogy az a benyomás terjedjen el külföldön, hogy meghátrálunk az állandó nyomás elől. Meggyőződésem szerint a haladás a nemzet hangulatától függ. En-

Edén a lemondott külügyminiszternek a hangulatnak szilárd szellemében kell kifejezést találnia. Tudom, hogy ez a szellem ma is él és nem volna méltányosság sem Anglia, sem a világ iránt ha nem adnánk annak kifejezést.

Edén beszédét az egész Ház nagy érdeklődéssel és helyenként részben mormolással hallgatta.

Lord Cranborne külügyi államtitkár röviden bejelentette ezután, hogy követi Edén példáját, mert megvan győződve arról, hogy Edénnek igaza van.

Az angol alsóház izgalmas ülése

London, febr. 21. Izzalomszertől fűfőt légkörben ült össze hétfőn délután az alsóház. A folyosón azt beszéltek az ellenzéken, hogy Edént tisztelői elhalmozzák üdvözlőlevelekkel s táviratokkal. A szélső baloldal már általános választások kiharását emlegeti.

Az interpellációk során ifj. Henderson Arthur az új helyzetről kért felvilágosítást.

Sir John Simon kincstári kancellár a külügyminiszter helyett felelt, az ellenzék gúnyos püsszegeése közben a következőket mondotta:

— Osztrák forrásokból nyert fel-

világosításokból kitűnik, hogy a berechtsgadeni megbeszélés következményeképpen nem szövegezték meg szerződés okiratot s ezért ilyen nem tesznek közzé.

Greenwood munkáspárti képviselő: Türi-e az angol kormány a támadásnak ezt az új módszerét Németország részéről?

Ifj. Henderson Arthur: Az 1922. évi 21. egyezmény értelmében Ausztria megígérte, hogy nem kezd olyan tárgyalásokat, amelyek veszélyeztetnék a függetlenségét. Mit tesz az angol kormány?

Sir John Simon: Ez más kérdés. Ezzel most nem foglalkozhatom.

Edén megindultan beszél...

Mialatt John Simon válaszolt, érkezett az ülésierembe Chamberlain miniszterelnök, akit a kormánypart zajos éljenzéssel, az ellenzék pedig tompított püsszegeessel fogadott. Midőn Edén a terembe lépett, az ellenzéki képviselők helyükről felállva és üggyirataikat lobogtatva, két pereig viharosan éljenzték. A kormánypart néhány tagja ugyanezek éljenzett.

Edén, akit a Ház melegen éljenzeit, megindultságtól fátyolozott hangon mondta el nyilatkozatát:

— Fájdalmas okok késztetnek — mondotta — személyes természetű magyarázat elmondására. Röviden akarom lemondásomat indokolni:

— Elsősorban világosan kijelentem, hogy mindnyájunk végeéltja és Anglia külpolitikájának tárgya

a béke fenntartása marad és annak kell maradnia. Bizonyos eszmésere folyt kormányunk és az olasz kormány között a két kormány közötti megbeszélések megindításáról. Az angol kormány elvileg ilyen megbeszélés indítása mellett kötötte le magát, miután a miniszterelnök Mussolinival a múlt nyáron levelet váltott. A közvetlenül eldöntendő kérdés az volt, hogy most induljanak-e meg Rómában ezek a hivatalos megbeszélések.

— Meggyőződésem szerint az olasz kormány magatartása általában nemzetközi kérdésekkel szemben s különösen Angliával szemben még nem olyan, hogy indokolná ezt az eljárást. A talajt még semiféle tekintetben nem ke-

Chamberlain miniszterelnök beszéde

Chamberlain miniszterelnök, kit hívei hangosan megéljenzték, a vita elnapolását indítványozta. A Ház — mondotta — mely rekonvaleszciónal hallgatta Edén súlyos elhatározásának bejelentését, amely mindnyájunkat meglepett s megdöbhentett, ami nem is esoda, mert meg néhány nap előtt miniszter-társai sem gyanították, milyen fájdalmas lehetőség fonyogott.

Ezután ismertette a legutóbbi feszült külpolitikai helyzetet, mely már a békét veszélyeztette.

— En és miniszter-társaim kerestük az alkalmat — folytatta, — hogy megbeszéléseket kezdjünk Németországgal és Olaszországgal abból a célból, hogy közös alapot keressünk, amelyre az általános európai beállapítás terveit építhetnénk fel.

— Székrekedésben szenvedő, hagyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz csakhamar megelénkíti az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó és munkaképességet emeli. Kerdezzé meg orvosát.

— Eden beállítása szerint az olasz kormány felszólított bennünket, kezadjunk vele tárgyalásokat, most vagy soha és hogy fenyegetés nyomása alatt kellett meghátrálnunk. A köztünk és az olasz kormány között lefolyt eszmecsere semmit sem tartalmazott, ami megítélés szerint ezt a beállítást indokolná. Meg voltam győződve arról, hogy az olaszok tárgyalási készségének visszautasításával annyira megerősödött volna az angolellenes szenvedély Olaszországban, hogy elkerülhetetlen lett volna a háború köztünk.

— Midőn a kabinet meghallgatta az én nézetemet s Edenét, inkább az én álláspontomat helyeselte, mint az övét.

— Hétfőn reggel meglátogatott előzetes megállapodásunk értelmében az olasz nagykövet. Közölte velem, hogy kormánya a következők kijelentésére utasította:

„Olaszország nagykövete értesíti a miniszterelnököt, hogy az olasz kormány elé terjesztette a pénteki találkozás alkalmával javasolt indítványt és örömmel közölte, hogy az olasz kormány elfogadta az idegen önkéntesek elszállítására vonatkozó angol tervet.”

— Most nem az egyezmény feltételeiről, hanem arról van szó, hogy kezdjünk-e egyáltalában tárgyalásokat, vagy sem. Ha valaki igazán békét óajt, alig érheti el azt, hogy folyton személyes bosszuszomját követi és még csak tárgyalni sem hajlandó az ellentétekről. (Lelkes eljenzés.) Általános európai lecsillapítást keresünk, amely békét nyújt mindnyájunknak. Európa békéje a 4 hatalom: Németország, Olaszország, Franciaország és Anglia magatartásától függ. A franciáknak nem kell azt hinnük, s attól tartaniok, hogy Eden lemondása az jelentené, mintha eltérünk volna a Franciaországhoz való legszorosabb barátság politikájától. En éppugy rendíthetetlen barátja vagyok Franciaországnak, mint Eden. Másrészt Olaszországot és Németországot ugyanez a mindkét állam világnézete fűzi össze. Az a kérdés, engedjük-e, hogy ez a pár nemzet miníg farkasszemet nézzen egymással, hátáraikon át, engedjük-e, hogy az indulatok mindkét oldalon folyton jobban elmérgesedjenek, míg végre lehullanak a sorompók és kitér a harc, amely véget vet a civilizációnak? Vagy rábírhadjuk-e őket, hogy megértsék egymás céljait s követeléseit s megbeszéléseket kezdenek, amelyek végleges elintézéshez vezethetnek? Ha ezt megtehetjük, ha négy nemzetet barátságos megbeszélésre, elintéteik elintézésére bírhatjuk, akkor megmentettük Európá békéjét egy emberöltőre. (Eljenzés.)

Vígyszínház

Ma utoljára
a legizgalmasabb repülőfilm:
V. harszárnyakon
Willy Fritsch — Olga Csehova

Éles ellenzéki beszédek

Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére kijelentette, hogy rokonszenve a külügyminiszter felé vonzza.

Attlee beszéde további során azzal vádolta meg a miniszterelnököt, hogy gyáván meghátrál Olaszország elől éppen akkor amikor Mussolini nehézségekkel küzd, a Róma—Berlín tengely gyenge s Hitler hirtelen bevonult Ausztriába. Az ellenzék tudni akarja, ki lesz az új külügyminiszter. Bárki legyen is, az alsóház tagjának kell lennie.

Sir A. Sinclair a szabadelvű ellenzék vezére ezeket mondotta:

— Eden lemondásán újonganak

A király elfogadta Eden lemondását

London, február 21. Noha a király nem fogadta hétfőn Edent, mégis úgy tudják, hogy elfogadta a külügyminiszter lemondását. A miniszterelnök már korán reggel megküldötte az uralkodónak hivatalos előterjesztését, amelyben a külügyminiszter lemondásának elfogadását tanácsolja. Az iratot a király jóváhagyta és aláírta. Ettől a perctől kezdve Eden miniszteri működése megszűnt. Hátra van még a szokásos fermaság, a miniszterium pecsétjének átadása az uralkodó kezébe. Erre valószínűleg csak ma kedden kerül sor, sőt az is lehetséges, hogy az átadás csak néhány nap múlva történik meg.

Anglia ellensége és kétségbe esnek barátai. Hitler a múlt héten katonai erőszak fenyegetésével kényszerítette az osztrák kancellárt a kormány átalakítására. Mussolini nem volt hajlandó Schuniggot támogatni és ezzel figyelmeztette a többi kis nemzetet is, hogy nem várhatnak tőle semmit, mert Afrikára és a Földközi tengerre összpontosítja hódító politikáját az angol birodalom rovására.

A munkáspárti ellenzék a vitarendezővel folytatott tanácskozás után elhatározta, hogy kedden Eden lemondásával kapcsolatban bizalmatlansági indítványt terjeszt elő a kormány ellen.

A miniszterelnökségi hivatal jelenti a kormány felkérte lord Halifaxot, vállalja a külügyminiszterium ideiglenes vezetését.

A Reuter Iroda parlamenti szolgálata jelenti, hogy ez még nem jelenti lord Halifax kinevezését.

London, febr. 21. A legrövidebb időn belül, mielőtt lord Perth római angol nagykövet Londonból megkapta utasításait, megindulnak a tárgyalások Anglia és Olaszország között. Bizonyos előkészítő megbeszélések Londonban fognak folyni, még mielőtt a nagykövet visszatér Rómába, hogy a tárgyalásokat ott befejezze.

A Vaszgárda feloszlott

Bukarest, febr. 21. Codreanu feloszlatta a „Mindent a Hazáért” pártot és a Vaszgárda valamennyi alvezérét felmentett kötelezettsége

alól. Felhívásában kijelentette, hogy hisz a légionárius mozgalom jövőjében.

Politikai tüntetések Ausztriában

Bécs, február 21. Hétfőn délelőtt az egyetemi hallgatók nagy csoportban végig vonultak a Ringen és Hitlerét feltették. Az Operaháznál a rendőrség fel tartóztatta és a Károly-tér felé szorította a tüntetőket, ahol a csoport ellen állás nélkül feloszlott.

Grázban a hazafüli arenonalhoz tartozó ifjúság egy csoportja hétfőn este zárt sorokban felvonult a főtérré, a Dollfuss emlékmű elé, hogy hódoljon a kancellár emlékének. Ugyanabban az időben vonultak fel a nemzeti szocialisták is a főtérré. A rendőrségnek tapintatos fellépéssel sikerült megakadályozni, hogy a két csoport között összefutásra kerüljön sor.

Bécsben a rendőrség több tüntető-csoportot megakadályozott abban, hogy a belvárosba vonuljen. Ugyanek elzárták a rendőrök a Lipótvárosba vezető utcákat is, mert a nemzeti szocialisták egyik csoportja abba a várszobába akart vonulni. A legitimisták az egyik elsőkerületi vendéglőben gyűltek össze. A felszólalók Ausztria függetlensége és önállósága mellett foglaltak állást.

Bécs, febr. 21. Grázban az uccai tüntetés során nemzeti szocialisták és kommunisták összevették. Négy nemzeti szocialistát készsúrással megsebesítettek.

Építőmunkások küldöttsége a polgármesternél

Az építő munkások küldöttsége Erdey István szakszervezeti titkár vezetésével Kovács János építőcsoportelnök, Czimer Imre és Seres István tagokkal megjelent a polgármester előtt. Erdey mindenekelőtt megköszönte a polgármesternek, hogy pénteki beadványuk ügyében már a mai napon intézkedett és kedl délelőttre már érdemleges tárgyalás tüzetett ki a kollektív szerződések megbeszélése ügyében.

Dr. Kölessey Sándor polgármester azt kérte, kövessenek el mindent, ne hogy a középítkezések munkája közben történjék ismét bérmozgalom, mert abból a közre mindig nagy kar származik.

Érdeklődött a polgármester, hogy a tavalyi indexben történt-e változás, vagy pedig a munkáltató a minimális

béretet maximálisnak tekintik-e és itt van a baj. Erdey kijelentette, hogy az indexben is történt eltolódás és a béreket is egyformán fizetik mindenkinek, tekintet nélkül arra, hogy mit dolgozik. Az öregeket egyáltalában nem foglalkoztatják. Az építő mesterek ma közölték, hogy ellene vannak a béremelésnek.

A polgármester kijelentette, mindent el fog követni, hogy a kollektív szerződés megkötését elősegítsék.

Kovács János elnök adott ezután szakszerű felvilágosítást az építő ipari munkásság sorsáról. Az a kívánságuk, hogy a minimális munkabérekben túl olyan összegeket kapjon a munkás, amilyeneket tudása és gyakorlata alapján megérdemel.

A polgármester ezt a törekvésüket teljes mértékben támogatja, különö-

sen, mivel a munkások kijelentették, hajlandók biztosítani, hogy a megkezdett építkezéseknél, amelyeket a közület végeztet, bérmozgalom nem támad. Amennyiben a kollektív szerződést nem tudnák megkötni, akkor az egyes középítkezésekre külön-külön fognak munkabérszerződéseket alkotni.

A küldöttség több mint egy órai tárgyalás után távozott el a polgármestertől azzal, hogy az igazság és méltanyosság alapján igyekezzen az összes érdekek figyelembe vételével megoldást találni.

Közszegen pótválasztás lesz Kovács Sándor és Hindy Zoltán között

A közszegi kerület mandátumáért vasárnap nagy harc indult meg. Összesen 32 körzetben kezdődött meg a reggeli órákban a szavazás. A NEP-párti Hindy Zoltán a kereszténygazdasági párti Kovács Sándorral és Stur Lajossal, a Kisgazdapárt jelöltjével került szembe. A nagykiterjedésű körzetnek 12.029 választója van. Déli órákban már Kovács Sándor erősen előretört. A szavazást este félhétkor minden körzetben befejezték. A véglegesnek tekinthető eredmény: Hindy Zoltán 3494, Kovács Sándor 4440, Stur Lajos 1697. Tehát Hindy Zoltán és Kovács Sándor között pótválasztásra kerül a sor.

Engedély nélküli éjszakai gyűlést akart tartani Szálasi Ferenc

Cegléden vasárnap késő este rendőrök vették körül az egyik vendéglőt, melyben Szálasi Ferenc és társai éjszakai gyűlést akartak tartani. A ceglédi rendőrséget megerősítették és Szolnokról, Nagykőrösről vittek át rendőröket, akik körülvették a vendéglőt és az összegyűlt 65 embert igazoltatták. Bevitték őket a rendőrségre és kihallgatás után elbocsátották. A gyűlésről előállítottak között volt Szálasi Ferenc is. A rendőrbírósg pénzbüntetésre ítélte a tiltott gyűlésezőket. Őrizzetben néhány parasztlégeny maradt, akik a fővároskörnyéki szervezkedésről beszéltek.

A kemecsei revolveres uccai harc a debreceni tábla előtt

A debreceni ítélőtábla érdekes ügyet tárgyalt hétfőn. Stepan Béla kemecsei jegyző és vitéz Körössy Gyula kemecsei ügyvéd ült a vádlottak padján, előbbi szándékos emberölés kísérlete és durva becsületsértés vétségével vádolva, az ügyvéd pedig durva becsületsértés és könnyű testi sértés vétsége miatt került a vádlottak padjára.

Stepan és dr. Körössy, akik már hosszabb ideje voltak ellenséges viszonyban egymással, a múlt év nyarán uccai szóváltásba keveredtek. Az elfajult vita során vitéz dr. Körössy arculütötte Stepánt, mire a jegyző pisztolyt rántott, duzzadás közben a fegyver ötször elsült, de a golyók nem találtak.

A nyíregyházi törvényszék Stefánt felmentette a szándékos emberölés kísérletének vádjáról, kimondva, hogy a jegyző jogos önvédelemből használta pisztolyát, ellenben becsületsértésben mondtotta ki bűnösnek. Vitéz Körössy a könnyű testi sértés vádjáról felmentette, durva becsületsértésért kétszáz pengő pénzbüntetésre ítélte el.

Fellebbezés folytán a debreceni tábla elé került az ügy. Ítélet nem hangzott el az ügyben, mert a tábla bizonyításkiegészítés miatt elnapolta a tárgyalást.

Abszolút monarchia lesz Románia

Az új rendi alkotmányról csütörtökön népszavazás dönt.

Bukarest, febr. 21. A hivatalos lapban megjelent az új alkotmány-törvény, amely szerint a képviselőház a foglalkozási ágak reprezentánsaiból fog állani, még pedig 1. a mezőgazdák és kézművesek, 2. az iparosok és kereskedők, 3. a szellemi munkások képviselőiből. A képviselőház hat évre szól, a szenátus a király által kinevezett, továbbá a jogszabályi és végül választott szenátorokból áll. A kinevezés kilenc évre, a választott szenátor megbízása három évre szól.

Az új alkotmány fontosabb intézkedései a következők: Román állampolgár nem vehet részt semmiféle mozgalomban, amely a kormányforma megváltoztatására, mások vagyonának felosztására, osztályharcra, vagy adóamnesztia-ira irányul. A lelkeskedő papok nem üzhetnek semmiféle politikai propagandát. A kormány előzetes beleegyezése nélkül román állampolgár nem léphet más külföldi állam szolgálatába, s ha ezt mégis megteszi, automatikusan elveszti román állampolgárságát.

Ez a rendelkezés arra is kiterjed, hogy külállamok háborúi számára ne lehessen önkéntes csapatokat toborozni Romániában. Ki-

mondja az új alkotmány, hogy az egyházi esküvő, amely a polgári házasság mellett továbbra is fennmarad, minden hitfelekezet tagjai számára kötelező.

A törvényhozás terén a kezdeményezés joga az új alkotmány szerint egyedül a királyt illeti meg és a törvényhozó testület mindkét háza csak az állam érdekében levő általános törvények meghozatalára van hivatva. Parlamenti szünetidején a király bármikor törvényerejű rendeletet bocsáthat ki, amelyet utólag jóváhagyás végett a törvényhozás elé kell terjeszteni.

A törvényhozók most első ízben kötelesek esküt tenni. A képviselők megválasztása általános, egyenlő, titkos választás alapján történik, azonban nem mint eddig, az egész országra kiterjedő választások szerint, hanem kerületenként. Az új választójogi törvény, amely a választás részleteit határozza meg, rövid idő múlva meg fog jelenni.

Miniszterek csak olyanok lehetnek, akik már harmadik nemzedékben román állampolgárok. A volt miniszterek nem esnek ez alá a rendelkezés alá. A mandátumok

igazolása ezentúl nem a parlament, hanem a semmitörvényesség jogkörébe tartozik. A kormány az új alkotmány értelmében csak a királynak felelős és nem a parlamentnek. A bírák elmozdíthatatlanságát és függetlenségét külön törvény fogja szabályozni, amelyet hat hónapon belül ki kell hirdetni. Bírákra fegyelmi büntetéseket a király szab ki külön rendelettel. A király a trónralépést megelőzőleg a parlament színe előtt tartozik a következő esküt letenni:

— Esküszöm, hogy a román nemzet alkotmányát és törvényeit tiszteletben fogom tartani, nemzeti jogait és az ország területét meg fogom őrizni.

A király által kibocsátott állami okmányokat a kormány egyik minisztere tartozik ellenjegyezni s ezzel átveszi a felelősséget, az új kormány kinevezését azonban csak a király írja alá. Ujítás az alkotmányban, hogy a hadüzenet, a békekötés és a külföldi követek kinevezése kizárólagos joga a koronának. Az új alkotmány-törvény fellett az ország népszavazás útján új dönt. A szavazás nyílt és szóbeli lesz.

A debreceni rendőrség kihallgatta a rendőrmerénylet menyasszonyát

Debrecenben labdaszedő gyerek volt Pongor László, akit édesapja kitérített, menyasszonya elhagyott súlyos bűne miatt. — A másik budapesti rendőrmerénylet elkövetésével is Pongort s Bodót gyanúsítják

Részletesen beszámolt a »Debreceni« a debreceni rendőrségnek arról a bravúros kihallgatásáról, mellyel a Garboly közszékből

templomablás gyanújával beszélt Pongor Lászlóval keresztkérdésekkel rövid idő alatt kivert, hogy ő követte el Hajtó Antal rendőr főtörzsőrmester ellen a merényletet

a pestszentlőrinci Szarvas-csárda udvarán.

DEBRECENBE HOZZÁK A MERÉNYLŐ MENYASSZONYÁT

Pongor Lászlót Malý Sándor rendőrfelügyelő hallgatta ki, de végig személyesen résztvevett a kihallgatáson Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, aki elsőnek tudatta a főkapitánnyal Budapestben, hogy megkerült Hajtó Antal merényletje s a Debreceni rendőrségen teljes beismerő vallomást tett. Mint ismeretes, a debreceni rendőrség értesítésére fogták el Budapestben Bodó Imrét, Pongor László tettestársát, akivel már telefonon szembesítésre került a sor.

Pongor László telefonon is bemondta a budapesti rendőrségnek, hogy nála volt a fegyver s ő lőtt rá a rendőrré, nem pedig Bodó Imre.

Pongor Lászlót a kihallgatások befejezése után még a szombat esti vonatral Budapestre szállították.

A kihallgatás adatainak teljes elismerése céljából azonban vasárnap Debrecenbe hozták Pongor László 19 éves menyasszonyát.

Csobán Mária garbolyi lakost. A fiatal lány sirva mondta el a rendőrségen, hogy semmit sem tudott Pongor László üzeméről. A merénylettel három évvel ezelőtt Budapestben ismerkedett meg

s csakhamar beleszerettek egymásba. A Tisza Kálmán téren egy házban laktak s Csobán Mária ez év január 6-án költözött haza Budapestre falujába.

Pongor László február elején táviratilag értesítette, hogy meglátogatta és eljegyzi. Szívesen fogadták a fiatal embert, aki egy rádiót és arany és ezüst gyűrűt vitt ajándékba.

A faluban nem lükt fel semmi a lánynak völgyéne viselkedésében, csupán

néha nagyon izgatottnak látszott. Ezenkívül az volt még meglepő, hogy állandóan újságokat vásárolt és azt olvassza egész nap.

A fiatal ember rettegésben élt ezeken a napokon. Attól tartott, hogy Hajtó Antal belehal sérülésébe és ő akasztófára kerül.

Csobán Mária kihallgatása már vasárnap délután véget ért. A fiatal lány elmondta, hogy szerette völgyényt, aki nagyon jó fiú volt, de sohasem tudja megboesájtani neki, hogy a falu előtt őt és családját ilyen szegénybe hozta. Csobán Mária vasárnap délután elengedték a rendőrségről s kényszerűtével hazaküldték falujába.

AZ EGYETEMI SPORTTELEP LABDASZEDŐJE VOLT PONGOR LÁSZLÓ

A Hajtó Antal merényletjére sokan emlékeznek Debrecenben.

A fiatal gyerek különösen sportemberek előtt emlékeztetés. Ezelőtt tíz esztendővel a DEAC pályán volt labdaszedő gyerek s a futballisták mindnyájan ismerték.

— Bugd ide, Laci, azt a labdát! — kiáltottak rá és Pongor László vígan szalad a labda után. Tréning után minden játékos adott neki pár fillért.

ÉDESAPJA KITAGADJA PONGOR LÁSZLÓT

Pongor László Debrecenben, a Komlóssy uton lakó édesapja, derék, becsületes ember, akinek fogalma sem volt fiának eszelekményéről. Evekkel ezelőtt ő is az egyetemi sportte-

lepen volt alkalmazásban, most pedig egyik tenisz-klubnál működik.

A háboruban megsérült embert szívesen alkalmazták mindenütt, mert megbízható, rendes embernek ismerték.

Pongor László február első napjaiban volt Debrecenben édesapját meglátogatni. Nem fogta a hely, nemsokára el is utazott Garbolyra menyasszonyához.

— Beszélgetés közben szóba került a Hajtó Antal elleni merénylet is — mondotta Pongor László édesapja. —

En felháborodottan mondtam, hogy milyen beestelen, brutális gaztett volt az, amit szegény, családos rendőr ellen elkövettek.

A fiam hallgatta a kifakadásomat, aztán egyszerre csak megszólalt:

— Ugyan mit sajnálja édesapám... Még jól járt. Most sok pénzt kapott és kitüntetés is érte.

— Akkor engem meglepett, hogy milyen cinikus a fiam, de álomban sem gondoltam volna, hogy éppen ő tette...

Aztán előadta a merénylet édesapja, hogy fia, mikor megkérdezte tőle, hogy ért rá most Debrecenbe jönni, kijelentette, hogy pihenni érkezett haza, meg a menyasszonyát meglátogatni. Vasárnap reggel tudta meg az esetet, hogy fia volt a pestszentlőrinci rendőrmerénylet és a derék ember színté rosszul lett a hír hallatára.

Csak azt hajtogatta egyre: — Ide nem teszi be többet a lábát...

Pongor László merénylete teljesen lesújtott Debrecenben egy embert.

DEBRECENBEN NEM KÖVETETT EL BÜNCSELEKMÉNYT PONGOR LÁSZLÓ

Kitérített a rendőrség nyomozása arra is, hogy Pongor László

Férfi tavaszi

öltöny- és kabát-szövetet

olcsón vásárolhat

BENYÁTS-nál

Debrecenben nem követett-e el büncselekményt? Elsősorban a kasszafurásokra gondoltak, azonban a kihallgatások során teljes tisztázást nyert, hogy Debrecenben nem volt benne Pongor semmi féle bűnözésben.

Mondott ellenben a rendőrségnek néhány kasszafuró nevet, akik joggal gyanúsíthatók, hogy a kasszával elkövetett kasszanyitásokban részüik van.

A MASIK RENDŐRMERÉNYLETET IS PONGORÉK KÖVETÉK EL

Budapesti híradás szerint Pongor Lászlóék lelket másik rendőrmerénylet is terheli. Budapestben az elmúlt héten rálőttek egy rendőrré, azonban a golyó célt tévesztett. Utána riadóautókkal hajszolták a tettest, egészen hajnalig, reflektorokkal világítva be a környéket, de a tettes nem került meg.

Most ezzel a merénylettel is Pongor Lászlót és Bodó Imrét gyanúsítják, azonban még beismerő vallomást nem tettek arra nézve, hogy tényleg ők követték-e el?

Összeesett az uccón s mire magához tért, meglópták

Bányai Károly lakatosmester, Telleki ucca 28. szám alatti lakos tegnap délután a Varga és Timár ucca sarkán rosszul lett. Heves szívroham fogta el s ennek következtében tértorogni kezdett, majd összeesett.

A néptelen uccán valami lelkiismeretlen ember kibaszta Bányai Károly eszméletlenségét s az óráját értékes aranylánccal pénztárcáját s a táskáját a benne levő másfél kilányi libahússal együtt ellopta.

Mire a járőrelők észrevették az eszméletlen embert, a tolvaj már eltűnt. Bányait lakására támogatták s orvost hívtak hozzá. A rendőrség károsult feljelentésére megindította a nyomozást.

Hungária filmszínház

OKVETLENÜL NEZZE MEG ZÁGON ISTVÁN szellemes vigjátékát: a

„Mariká“-t SZEPEs LIA és JÁVOR PÁL főszereplésével.

Előadások: 5, 7, 9 óra:or! HIRADÓ!

Kedvezményes utazás

Budapestre

február 24—27-ig. — Jegyek és igazolványok a Menetjegyirodában.

Dr. Derekassy István meghalt

Nagy vesztesége van Debrecen város hívatásos tüzoltóságának, ez a veszteség azonban súlyosan érinti Debrecen város társadalmát is és az ország összes tüzoltóságait, valamint mentő intézményeit. Dr. Derekassy István, a tüzoltóságnak 1895 október hó 9-től 1935 december hó 31-ig volt orvosa, február hó 21-én reggel háromnegyed 8 órakor a halotti szentségek felvétele után elköltözött az élok sorából.

Derekassy István nyolc-tíz nappal ezelőtt agyvérzést kapott. Akkor a belklinikára szállították s ott nagy gondal ápolták. A súlyos beteget azonban már nem lehetett megmenteni, hétfőn reggel hat órakor szívgyengeség lépett fel és Derekassy István meghalt.

Közéleti munkássága bár ismert, azért arra e szomorú eset alkalmával még is ki kell térnünk.

DEREKASSY ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

Dr. Derekassy István Budapesten született 1866 május hó 9. napján, érettségét a debreceni református főgimnáziumban tett 1884-ben. Az érettségi letétele után a budapesti orvoskari egyetemre irakozott be és amikor a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület 1887-ben megalakult, az elsők között volt, akik önzetlen szolgálatukat a közérdekben felajánlották és ezt a szolgálatot 51 esztendőig teljesítette, mert hiszen amikor nyugalomba vonult, akkor sem mult el egyetlen nap sem, hogy fel ne kereste volna a tüzoltókatanyát és ott tanácsaival ne segítte volna minden egyes alkalommal, sőt ha a laktanyában való tartózkodási ideje alatt baleset történt, oda minden esetben kivonult és segített szenvedő embertársain.

Átlag feletti munkássága már a budapesti mentői szolgálat alatt kitűnt, amennyiben az 1888., 1889. és 1890. években a testület jutalomban részesítette és 1891-ben pedig az ezüst érdememmel tüntette ki.

Orvosi diplomájának megszerzése után Debrecenben telepedett le és 1895 október hó 29. óta teljesítette évtizedeken keresztül minden díjazás nélkül önzetlen tüzoltói és mentői szolgálatát. Debrecenben való letelepedése után azonnal kiképezte az első segélynyújtásra a tüzoltóság tagjait és megindította a munkát a mentő egyesület megalapítására. 1898-ban a város őt küldötte ki a budapesti mentői értekezletre, utána újabb mentői tanfolyamokat tartott, buzgó és kitartó fáradozásának, egyszerűségének eredménye volt aztán az, hogy gátló körülmények ellenére is megalakulhatott a Debreceni Mentőegyesület és 1906 szeptember hó 1. napján megkezdhette működését.

Az ő érdeme volt tehát az egyesület megalakulása, de az ő érdeme volt az is, hogy a hívatásos és önkéntes tüzoltók és mentők kifogástalanul teljesítették minden körülmények között szolgálatukat.

A debreceni mentők munkájáról a szakemberek, orvosok s a nagyközönség is mindig a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Szervezőképességét és a vezetés alatt állott testület munkásságát hűen jellemzi az, hogy a mentők 1906 szeptember hó 1. napjától 1935 december hó 31. napjáig 120.553 esetben teljesítették első segélynyújtást, illetve végzetek betegszállítását.

Különösen figyelemre méltó a mentők munkássága a világháború alatt, amikor 37.764 sebesült és beteg katonát szállítottak. A háború alatti nehéz időkben ugyiszólván pihenés nélkül vett részt személyesen a mentői szolgálatban és emellett mint kórházparancsnok is kifogástalanul ellátta tisztét. Kizárólag az ő személyes közreműködésének és példaadásának köszönhető, hogy a mentők a háború

alatt elszaporodott emberfeletti munkájuknak kifogástalanul eleget tudtak tenni, együtt dolgozott velük, ellenőrizte a szállításokat, kötözte a sebesülteket, oktatta, buzdította a mentő legénységet.

Amikor a szigorúorvosok is bekapcsolódtak a mentőszolgálatba, ő oktatta és vezette éveken keresztül őket.

A külföldi mentői mozgalmakban is állandóan részt vett, megjelent saját költségén a külföldi mentőügyi kongresszusokon és ott is általános tiszteletet, megbecsülést vívott ki magának.

Városunk köztisztviselőiben álló és mindenki által becsült, népszerű polgára volt, közismert szerénységével elismerést és jutalmat soha nem várt és nem kért, tetteit mindig humánus gondolkodása és hazafias érzése irányította a közérdekben kifejtett munkásságára.

Az elmúlt év folyamán részt vett a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület 50 éves jubileumán és ott az első díszünnepségnek volt a tagja, de mindaddig, amíg tényleges szolgálatot teljesített, részt vett a főváros és a vidék minden tüzoltói megmozdulásában és a lelkéből kiáradó szeretettel, bajtársi érzéssel sohasem fogják azok elfelejteni akik vele érintkeztek.

Egyidőben élénken részt vett, mint törvényhatósági bizottsági tag Debrecen város közéletében is, ettől azonban visszavonult, hogy kizárólag mentői munkásságának tudjon élni.

Orvosa volt a Piarista főgimnáziumnak, az ott tartott érdekes egészségügyi óráit diákjai mindig emlegetni fogják. Évtizedeken át volt a MÁV-nak orvosi tanácsadója és a Helyi Érdeki Vasútnak orvosa. Élénk részt vett a debreceni Kollégiumi Diákszövetség és a Piarista Diákszövetség munkájában, azok összejöveteleiről csak néhány maradt el, akkor is múlt betegsége miatt, de részt vett a nyugalmazott államvasúti tisztviselők összejövetelein is.

A közérdekben kifejtett hervadtatlan munkásságát a kormányzó úr is méltányolta, amikor részére a Magyar Érdemrend Tiszti Keresztjét adományozta. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek eddig egyedüli magyar dísztagja volt, a szövetség ezt a kitüntetést másnak még nem adományozta. Tiszteletbeli tagja volt a Hajdúvármegyei Tűzoltó Szövetségnek is. A háború alatti szolgálatait megkapta a Koronás Arany Érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján, a Vörös Kereszt Hadikéltményes Keresztjét, a porosz Vörös Kereszt háborús emlékérmét, megkapta a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség XL. éves szolgálati érmét és a Perenc József által alapított tüzoltói királyi díszérmét.

DISZSIRHELYET KAP DEREKASSY.

Debrecen sz. kir. városa is méltányolta azt az érdemet, hogy az ő közreműködése s munkássága nélkül nem alakult volna meg a mentőegyesület és nem tudott volna felmutatni évtizedek kifogástalan munkásságát, megbecsülhetetlen, önzetlenül a közérdekben kifejtett munkásságának elismerésül dr. Kölcsey Sándor polgármester díszsírhehelyt jelölt ki részére a Köztemetőben.

Munkássága méltó volt Debrecen kimagasló nagy polgárainak soha el nem felejtendő munkásságához és nevét a hálas utókor is örökök emlegetni fogja.

Temetése február hó 23-án, délután négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, a római katolikus egyház szertartása szerint.

A temetést Gebauer-temetkezési Intézete rendezi.

x Télen is uszkalhat a nagyerdő edett fürdőben.

Érdekes kijelentések hangzottak el az Országos Baross Gábor Kör kerületi diszközgyűlésén

Zajgóváry országos elnök: „Amíg politikai fujózással, vagy éljenzéssel valaki pozíciót biztosíthat magának, addig nem javul meg a helyzet. — A zsidó nem tetszik, mert jobban kiképezte magát és alaposabb munkát végzett, míg mi mulattunk.”

Az Országos Baross Gábor Kör debreceni kerülete vasárnap délelőtt tartotta impozáns diszközgyűlését a vármegyeháza dísztermében, amelyet teljesen megtöltött az előkelő közönség. Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényletével a kántus a Himnuszot énekelte el, majd dr. Lengyel Zoltán főorvos, kerületi elnök tartott rövid megnyitó beszédet, üdvözölte vitéz Hercegh Zsigmond miniszteri tanácsost, aki az iparügyi miniszter képviseletében jelent meg a diszközgyűlésen.

Ezután dr. Kádár Zoltán főtitkári jelentésében beszámolt a kör tevékenységéről, majd Melega Ernő a pénztári jelentést és zárszámadást, Kemecey Zoltán az ellenőri jelentést ismertette, melyeket elfogadtak. Hortobágyi Tibor szavalt el ezután „Baross óda” című saját költeményét szép sikerrel.

A közgyűlés megválasztotta az új tisztkart. Dr. Lengyel Zoltán elnök, dr. Papp Endre alelnök, dr. Kádár Zoltán főtitkár, dr. Czifjék László titkár, Melega Ernő pénztáros, Szutor Károly jegyző, Bakó István háznagy, dr. Páyer Dezső ügyész, Versényi István ellenőr, dr. Radetzky István, dr. Szabó Lajos és Szemes Kálmán a számvizsgáló bizottság tagjai, dr. Torda Balázs az Országos elnöki megbízott lett. A választmány megalakítása után megérkeztek a budapesti vendégek. Dr. Lengyel Zoltán üdvözölte dr. Zajgóváry Károly ügyvéd országos elnököt, aki tolmácsolta az országos központ meleg szeretetét.

Az új tisztkart Zajgóváry kezébe ünnepélyes fogadalmat tett, majd dr. Lengyel Zoltán tartotta meg emlékedett szellemű elnöki székfoglaló beszédét.

Az egyesületekről beszélt és megállapította hogy a magasabb emberi ideálok és eszmények szolgálatát nem mindegyik vállalja magára. A mai kor megoldásra váró legnagyobb problémái közé a szociális kérdések tartoznak és ezen a téren renkívül sok a tennivaló. Drámai színekkel festette meg a mai ifjúság szenvedéseit és a társadalom meg nem értését velük szemben. Az Országos Baross Gábor Kör 18 éve működik, az a célja, hogy a sokezer fímasz nélkül, tanács és gyakorlati élet útján. Nemcsak beszédek, hanem komoly segítség, érték s támogatást nyújtanak és elhelyezik az ifjakat a gyakorlati pályákon, amelyeken a boldoguláshoz megfelelő előismereteket adnak számukra. A kör új társadalmi csatarendet szervezett, ahol minden embernek helye van, jelszava: mindent a ninestelekekért és állástalnokért. Minden kis munkalehetőséget nyilvántartanak és amit csak lehet, a kör tagjaival töltetnek be. Az a céljuk, hogy olyan középosztályt alakítsanak ki, melynek tagjai az iparban, kereskedelemben, mezőgazdaságban mint erős egyedek teret hódítanak. Ki akarják ölni az ifjúságból a polgári lustaságot, a közömbösséget és érdektelenséget. A mi idefünk — mondotta dr. Lengyel Zoltán főorvos — az erős if-

júság, amelynek tagjai családalapításra és erős nemzedékek felnevelésére alkalmas és képes. Rávezetik az ifjúságot arra is, hogy törődjenek az alacsony néposztályok sorsával. A maga munkájához a kör sokszáz tagjának bizalmát és támogatását kéri.

A viharos tetszéssel fogadott beszéd után Márton Imre budapesti elnök tartott Gömbös Gyuláról „szoboravatató” beszédet. A szobor katonát ábrázol — mondotta — mert a katona uniformisa alatt komoly közigazdász rejtőzött Gömbös Gyulában. Beszéde további során aztán az ifjúság helyzetéről ezeket mondta:

— Évtizedekig tartó munkáról van szó, nem lehet máról-holnapra eredményt várni. A magyar ifjúságnak elsősorban tudásra van szüksége, ha boldogulni akar az életben. Ezt akarja nekik a kör megadni. Végül átadta a szobrot a debreceni kerületnek.

A szépen sikerült szobrot, mely Gömbös Gyulát rohamsisakkal, teljes alakjában ábrázolja, Röt Sándor kőragalkotta.

Viharos sikert aratott Tuster Jolán, a közismert szavalóművésznő, aki Király Tibor, Wágner Szűts Adél és Reményi Sándor verseiből adott első sok finomsággal, mely átérzéssel s frenetikus siker mellett.

Ujhegyi Gyula, dr. Nemes György, Körner Gyula és Gerecz Árpád vidéki kiküldöttek üdvözlése után Zajgóváry Károly mondott még beszédet a kör belső életéről:

— Amíg politikai fujózással, vagy éljenzéssel valaki magának pozíciót tud biztosítani — mondotta, — addig nem fog megjavulni a gazdasági helyzet. A kereskedők, az iparosok a nemzet legkiválóbb, legteljesítményesebb és legvallásosabb emberei kell, hogy legyenek a nemzetnek. Nem lehet arra az álláspontra helyezkedni, hogy a zsidó nem tetszik, mert jobban kiképezte magát, alaposabb munkát végzett és szorgalmasan dolgozott, míg mi mulattunk. Hiába jön itt nyilaskereszt, horogkereszt, vagy akármilyen kereszt, ha az új generáció nem szerzi meg magának a megfelelő kiképzést, hogy magasabbrendű legyen mindenki másnál, akkor nem fognak boldogulni. Legfeljebb az történik meg, hogy mindig más és más csoportok kerekednek felül, amelyek nem szeretnek dolgozni, de mindig elveszik a másiktól, amit az szerzett. Amíg személyi politikát csinálnak önző érdekekből, addig nincs biztosítva a nemzet örökéletősége. Nem a napi politika irányítja a nemzetek jövő sorsát, hanem a gazdasági politika.

Zajgóváry beszédét általános tetszés nyilváníttva fogadta. A nagyjelentőségű diszközgyűlés dr. Lengyel Zoltán elnök zárószavai után a Szózat elének-lésével ért véget.

x Betegnek gyógyulást, egészségesnek fűdülést ad a nagyerdei fedett uszoda.

Ádámvölgyi prima tüzelőszén
olcsó, mert saját bányáinkból származik
 teljesen szagtalan, mindentajta kályhában kitűnően ég salakmentesen.
 Kapható: **Gabányi Utóda**
Láng Mik. és szén- és tüzfűtőtelepén, Csapó-u. 23
 Telefon 24-49

Acél és vas védi a német népet, mondotta Hitler

Háromórás beszédet tartott Németország belső és külső politikájáról

Berlin, február 20. Vasárnap zajlott a birodalmi gyűlés ülése, mely elé világszerte nagy figyelemmel tekintettek, mert Hitler vezér és kancellár ezen mondotta el beszédét az aktuális kérdésekről.

A birodalmi gyűlésen Göring megnyitó szavai után nyomban Hitler kezdett beszélni és több, mint háromórás beszédet mondott. Legelőbb is beszámolt az öt éves nemzeti szocialista kormányzás gazdasági eredményeiről, melyet kielégítőnek tart és egész sereg adatot sorolt fel a termelés emelkedéséről. Beszédének második felében áttért az időszéri kérdésekre.

Eles szavakkal támadt a nemzetközi sajtó ellen azt, mert — úgymond — azt az értelmetlen mendemondát terjesztették, hogy a nemzeti szocialista párt befolyása hatalmába kerítette a külügyi hivatalt, hogy küzdelem folyik a német véderő és a nemzeti szocialista párt között és hogy a nemzeti szocialista szárny rá akarja tenni kezét a nemzetgazdaságra.

„A HIVATOTT VEZETŐ ÉN VAGYOK“

Ezeket a híreszteléseket sületlenségeknek mondotta. Hangoztatta, hogy a nemzeti szocializmus birtokában van az egész Németország attól kezdve, hogy ő (Hitler) birodalmi kancellárként elhagyta a Wilhelmplatz palotáját. Ennek az államnak nincs egyetlen intézménye — mondotta, — mely ne lenne nemzeti szocialista. A birodalom valamennyi intézménye a legfelsőbb politikai vezetés parancsának engedelmeskedik. Ebben az országban felelős helyen egyetlen olyan személyiség sem áll, aki kételkedne abban, hogy a birodalom hivatott vezetője én vagyok és hogy a nemzet bizalma révén megbízást adott nekem arra, hogy bármikor és bármilyen helyen képviseljem.

Hitler ezután köszönetet mondott Blombergnek és Fritsch vezérkarvezetőnek a hűséges együttműködésért és hangoztatta, hogy a jövő feladatai szükségessé teszik a birodalom politikai és katonai hatalmának erősebb tömörítését és rámutatott arra, hogy személyes parancsa alá rendelte a véderőt.

„ACÉL ÉS VAS FOGJA VÉDELMEBE VENNİ A NÉMET NÉPET“

Hitler ezután így folytatta szavait: Mint a német nép választott vezére, a mai napon kijelentem: ahogy a béke barátai vagyunk, éppen úgy feltétlenül kitartunk becsületünk és a német nép elvitathatatlan jogai mellett. Bármennyire is sorompóba lépek a béke érdekében, ennek a békeszeretnek nincsen semmi köze az erőltetett lemondáshoz, vagy éppenséggel a becsületnélküli gyávasághoz. Ha nemzetközi nszítés és kútmérgezés bármikor kísérletet lenne arra, hogy megtörje a német birodalom békéjét, akkor acél és vas fogja védelmébe venni a német népet és a német hazát s a világ közvéleménye villámgyorsan meglátja, milyen egészséges szellem tölti meg ezt a birodalmat, ezt a népet, pártot és véderőt, amelyeket azonos akarat fanatizál.

GYARMATI KÖVETELÉS

Bármilyen eredményt érünk is el azonban a német termelés nagyarányú fokozásával, ez semmiesetre sem szüntetheti meg a rendelkezésre álló német terület szűk voltának lehetetlenségét, éppen ezért évről-évre erősebben fog elhangzani annak a gyarmati bir-

toknak a követelése, amelyet Németország egykor nem más hatalmaktól vett el és amely e hatalmak számára tárgyilagosan ma teljesen értéktelen, a német nép számára azonban feltétlenül nélkülözhetetlen

„SOHASEM FOGUNK VISSZALÉPNI A NÉPSZÖVETSÉGBE“

— Sohasem fogunk visszalépni a Népszövetségbe, — folytatta, — mert nem akarjuk, hogy a világ bármelyik pontján a Népszövetség többségi határozata jogtalanság megvédésére kötelezzen minket. Azt hisszük, hogy ezzel kedvébe járunk mindazoknak a népeknek, amelyeket a balsors odajuttatott, hogy a Népszövetségre, mint az Igazi segítség tényezőjére építsenek és benne bízzanak. Egyáltalában nem gondolunk arra, hogy a német nemzetet olyan viszolyokba engedjük belesodortatni, amelyekben a német nemzet maga nincs érdekelve. Németországnak eltökélt szándéka, hogy saját érdekében és igényeiben bőles korlátozás alá veti önmagát. Ha azonban német érdekek valahol komolyan kockára kerülnek, nem fogunk addig várni, amíg a Népszövetségtől támogatást nyerhetünk, hanem magunk fogjuk teljesíteni azt a feladatot, amely ránk hárul. Németország most, amikor Olaszország is kilépett a Népszövetségből, egyáltalában nem gondol arra, hogy bármikor is visszatérjen oda. A Németbirodalmat nem lehet ma elszigetelt államnak tekinteni, sem gazdasági, sem politikai téren. Egyetlen állam, amellyel nem keresünk semmiféle kapcsolatot és amellyel nem óhajtunk szorosabb viszonyba lépni és ez: Szovjetország.

A spanyol polgárháborúról szólva kijelentette Hitler, hogy Spanyolország bolsevizálásában az európai egyensúly megbontását látja. Eppen ezért boldogok vagyunk, — folytatta, — hogy antibolsevista felfogásunkat még egy harmadik állam is osztja. A német-olasz viszony, a közös élet- és államfelfogáson és a nemzetközi fenyegető veszélyek elleni közös harcra alapszik. Évszázadokra kiható jelentősége van annak a rokonszenvnek, amelynek Mussolini személye Németországban örvend. A német-olasz barátság az európai béke biztosításának alkotóelemévé vált és a két államnak Japánnal való kapcsolata az orosz bolsevizmus előretörésének leghatalmasabb védőbástyája.

Ezután azokról az ellentétekről szökött Hitler, amelyek egyrészt Németország, másrészt Franciaország és Anglia között fennállanak.

— Ami e három állam kapcsolatait megmérgezi — mondotta — és ami e kapcsolatokra teherként nehezedik, az a már túrheterellen sajtóhadjárat, amely Angliában és Franciaországban folyik. Mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezeket az eseményeket hosszabb időn át vállvonogatással intézzük el és nem hunyhatalunk szemet e rágalmazó hadjárat következményei elől, mert ez a hadjárat egyenesen a békét veszélyezteti.

A NÉMET VÉDERŐ MEGERŐSÍTÉSE

— Minthogy a nemzetközi sajtó uszítása természetesen nem a megnyugvás eleme, hanem azt a népek közti béke veszélyeztetésének kell tekinteni, elhatároztam, hogy végrehajtom a német véderőnek azt a megerősítését, amely megadja nekünk a biztonságot, hogy a Németország elleni vad háborús fenyegetőzés egy nap, on-

nem alakul át véres erőszakká. Ezek az intézkedések ez év február 4-e óta folyamatosan vannak s ezeket gyorsan és határozottan végrefogjuk hajtani.

A HATÁROKON TUL ÉLŐ NÉMETSEGRŐL

— A német birodalommal szomszédos államok közül kebb több mint tíz millió német lelket foglal magában. Ezeket a békeszerződés saját akaratuk ellenére megakadályozta abban, hogy egyesüljenek a német birodalommal. A német birodalomtól való államjogi elválasztás azonban nem vezethet e népességek politikai jogfosztásához, ami más szavakkal annyit jelent, hogy nem lehet egyszerűen sutbadobni a népi önrendelkezésnek Wilson tizenöt pontjában foglalt általános jogát, csak azért, mert németekről van szó. Túrheterellen állapot időtlen időkké azt látnia egy önértékes nagyhatalomnak, hogy határai mentén saját véreit laknak, akik az összes németiség sorsáért érzett rokonszenvük, belső lelki kapcsolataik és világszemléletük miatt állandóan a leegyűlölt bántalmaknak vannak kitéve. Igen jól tudjuk, hogy Európában alig van olyan határ, amely mindenkit kielégítene. Eppen ezért még fontosabb lenne az, hogy elkerüljék a nemzeti kisebbségek felesleges kínzását.

AUSZTRIAVAL VALÓ MEGEGYEZÉS

— Boldog vagyok, hogy az utóbbi napokban további meg egyezést sikerült elérnünk azzal az országgal, amely sok oknál fogva különösen közel áll hozzánk. Nemesak a név azonossága, hanem mindenekelőtt hosszú azonos történelem és közös kultúra fűzi egybe a Németbirodalmat és német Ausztriát. A július 11-i megállapodás végrehajtása során mutatkozó nehézségek kényszerítettek bennünket arra, hogy megpróbáljuk a félreértéseket és az akadályokat a vélelmes megbeszélés érdekében kiküszöbölni. Világos volt ugyanis, hogy az önmagában egy napon akarva-nemakarva nagyon súlyos katasztrófa előfeltételevé felelőhetett volna. Örömmel állapíthatom meg, hogy ez a felismerés mezelel az osztrák szövetségi kancellár felfogásának is, akit arra kértem, látogasson meg. Ebben az a gondolat és az a szándék vezetett, hogy kapcsolatainkban enyhülést hozjunk létre azáltal, hogy a német-osztrák név nemzeti szocialista világnézetű részének az egyébként érvényes törvények keretében ugyanazokat a jogokat adják meg, amelyek a többi állampolgárokat is megilletik. Ezzel kapcsolatban nagy megbékélési akciónak kellett bekövetkeznie közkegyelem révén, valamint a két nép jobb megértésének a most már szorosabb barátságos viszony révén a politikai, szemlélet és gazdasági együttműködés kölcsönös területén megnyilvánuló együttműködéssel. Mindez a július 11-i megállapodás keretében maradó kiegészítés.

— Ezzel kapcsolatban a német nép előtt őszinte köszönetemet óhajtom kifejezni az osztrák szövetségi kancellár iránt azért a nagy megértésért és azért a szívélyes meleg készségért, amellyel meghívásomat elfogadta és velem együtt azon fáradozott, hogy megtaláljuk azt az utat, amely épp annyira érdeke a két országnak, mint az egész német népnek, amelynek fia vagyunk valamennyien, bárhol ringott is bölcsönk.

SZIVÉLYES BARÁTSÁG MAGYARORSZÁGGAL

— Biztosíthatom önöket arról is, hogy kapcsolataink a többi európai és az Európán kívüli államokhoz is vagy jók és normálisak, vagy nagyon barátságosak. Nem kell rámutatnom másra, mint arra a rendkívül szfélyes barátságra, amely például Magyarországhoz, Bulgáriához, Jugoszláviához és sok más országhoz fűz bennünket.

— Mindezek fölött áll az együttműködés azzal a két nagyhatalommal, amely éppúgy, mint Németország, felismerte a bolsevizmus világveszélyét. Őszintén óhajtom, hogy ez az együttműködésünk Olaszországgal és Japánnal egyre mélyebbé váljék.

— A német nép egész természeténél fogva nem háborús, hanem katonai nép. Más szóval, nem óhajtja a háborút, csak nem fél tőle; a békét szereti, de éppúgy szereti becsületét és szabadságát is.

Segéjgyző és vármegyei főügyész rágalmazást pere

Ismeretes az a per, melyet Moldoványi Andor segéjgyző ellen — a Mezőterden volt alkalmazva — indított dr. Némethy Ferenc ny. bihari vármegyei főügyész. A segéjgyző a vád szerint egy beadványban azt írta a volt főügyészről, hogy állását illegitim jövedelmek szerzésére használta fel és magánfelektől fogadott el pénzt a szerződések elkészítése után. Írta azt is, hogy tisztviselő társait rágalmazta és a törvényszék elítélte.

Moldoványit a debreceni törvényszék pénzbüntetésre ítélte, rágalmazás miatt. A tábla a napokban foglalkozott a rágalmazási perrel és felmentette a vádlottat a hivatalból üldözendő rágalmazás vádjá alól, vagyis a tábla bizonyítottan vette, hogy pénzt vett fel a főügyész magánfelektől az elke-szített szerződés után, mint ahogy az szokás is volt abban az időben, a vármegyei magánműkálattal kapcsolatban. Moldoványit azért mert azt állította, hogy Némethy dr. a tisztviselő társait rágalmazta, elítélte 80 P pénzbüntetésre. Az ítélet nem jogerős.

Az osztálysorsjáték húzása

20.000 pengőt nyert: 12189 16642
10.000 pengőt nyert: 9006 32908
5.000 pengőt nyert: 20254
3.000 pengőt nyert: 70927
2.000 pengőt nyert: 1393 7526 18524 37657 44836 63327
1.000 pengőt nyert: 323 3561 11043 14938 28283 34098 42783 51347 53551 79018
800 pengőt nyert: 624 18663 49122 65282 75194 75757
600 pengőt nyert: 2675 5929 15011 33939 44961 45911 60726 63688 65650 78359.
500 pengőt nyert: 542 831 1021 1984 5691 29828 30483 39183 47770 53007 60570 67795 85126 85752

— A mai húzás 20.000 pengős nyereményét a 16642 számú nyolcados sorsjeggyel a szerencséséről közismert Buray Sándor osztálysorsjáték fel-elárusító szerencsés vevői nyerték.

— 12 új egészségházat építenek Békés megyében. Vitéz Uhlarik főispán nagyszabású mozzalmat indított Békés megye társadalmi és népegészségi viszonyainak javítására s ennek következményeként állítják fel az egészség-lakásokat s több orvoslakást olyan helyeken, ahol eddig lakáshiány miatt orvos nem tudott telepedni.

Tűzelőanyagot

Prohászka és Társandí
Vásároljunk! Olcsó és megbízható.
Bethlen u. 44. Telefon: 1-11.

A színház irada jelenti:

Ma kedden B) bérlet 22. számban, s holnap szerdán C) bérlet 21. számban, csütörtökön folytatódik a diadalmas, népszerű magyar operett-daljáték, a

Mezei pacsirta!!!

Sorozatos előadás.

Szombaton, február hó 26-án olyan irodalmi és művészi szenzáció várja Debrecen prömierközönségét, amit méltán jelenthetünk be büszkeséggel

ASGUTHY ERZSÉBET
felvidéki trónó, és
SIMOR MIKLÓS

A Nemzeti Ujság közírója.

Gázmérgezés a Domb uccában

c. művét.

Műfaja: napl hí 17 képben, két részben.

Sorozatos előadások. Díszbemutató. Február hó 28-án, hétfőn gálaest keretében

Gázmérgezés a Domb uccában

A Szent László Kör estélye

Szép siker jegyében és előkelő közönség jelenlétében folyt le a Szent László Kör táncestélye szombaton este az Arany Bika szálló dísztermében. Az estélyen megjelent **Boróss Bertalan** tábori főesperes, dr **Hutay Ferenc** szentszéki tanácsos, **Mellau Márton** pápa prelátus, dr **Szabó Dezső** dr **Fereny István**, dr **Milleker Rezső** és dr **Roska Márton** egyetemi tanárok családjaikkal együtt, **Szentiványi Dáma** és **Jantos Elemér** alezredek, **Suhajda Béla** bankigazgató, dr **Kelemen Ernő** ny. táblabíró és még számosan a katolikus társadalom előkelőségei közül.

A táncestélyt nívós műsor vezette, melynek során **Hüchtl Margit** zongoraművész nő főkéletes tudással és tiszta művészettel játszott zongorán. A nagysikerű szám után **Elekcs Zsuzsa** stepp bemutatója következett, melyet kiforrott művészettel adott elő **Szűcs Ibolya**, precíz kísérője mellett.

Az est fénypontja **Timár Ilia** szerepítése volt. A debreceniek volt dédelgetett primadonnáját **Szabó Emil** zenetanár kísérője mellett **Puccini** és **Verdi** áriákat adott elő, gyönyörű kultúrált hangján. Nagy tapsot és sok gratulációt kapott.

A magasnívójú műsor után megkezdődött a tánc és a közönség a legpompásabb hangulatban csak a késő hajnali órákban távozott el.

Az adós úgy potonvágta, hogy aobhártyája megrepat

Vág Pál Bethlen utcai lakos tegnap délelőtt összetalálkozott régi adósával, akitől kérni kezdte a nála lévő hat pengőjét. A szangvinikus adós annyira dühbe jött, amiért a tartozását kérte tőle, hogy az utcán hatalmasan potonvágta Vág Pált. A szerencsétlen embernek az ütés következtében megrepedt a aobhártyája. A mentők részefítették elsősegélyben, majd a klinikára szállították.

Szent László Kör teastjéről a Bika dísztermében.

A magyar külkereskedelem és vadászat filmje

Vasárnap délelőtt régen látott érdeklődő sereg gyűlt össze a Hungária filmszínházban, ahol a magyar külkereskedelmi hivatal két órás műsor keretében mutatta be pompás propaganda filmanyagát.

Mindenek előtt meg kell állapítani, hogy ez a film az, amiről mi szeretnénk azt hirdetni, hogy ez az igazi oktató film. Mert tanít, erőt ad és kitartásainkat növeli a jövődőt illetően. Minden vonatkozásban, minden tekintetben szakemberek szép munkája. Mident a helyén, mindent szakszerűen mutat meg, amit a magyar áldott föld adhat, teremthet belső és külkereskedelemre.

Elvonult előttünk a magyar állattenyésztés minden ága. Láttuk a debreceni újítást, a csikó tornáztatást, aztán sorra a ló, szarvasmarha, sertés, juhtartás és tenyésztés minden értékét. Nemcsak a pusztá és fajta szerinti tenyésztést, de a termelési, illetve az állattenyésztéssel kapcsolatos iparokat is olyan nagyszerű összeállításban, amire aligha volt eddig magyar filmből példa. Különleges örömeinkre szolgált néhány nagyon szép hortobágyi felvétel.

Hasonlóképpen örvendtünk a vadászati filmmel kapcsolatosan a hortobágyi felvételeknek, melyek a liba és kacsavadászat terén valóóság Eldorádót mutattak be.

A vadászati film különben is esemény volt, mert olyan mesteri felvételek, annyira helyszínen készült izgalmas vadász kalandnak ható képeket hoztak, hogy egyenesen beleélt az ember magát a vadászat izalmába. A vadásznaptár szerint láttuk elvonulni az egyes vadak szezonidejét a valóóság fényképezésével, akárhányszor a kormányzó részvételével. Különösen megkapó volt a vaddisznó, szarvasbika és vízi szárnyas vadászatának egyik-másik izgalmas jelenete.

A közönség mindvégig lelkesen, tapsal fogadta a film egyes darabjait, ami azt jelenti, hogy ilyen képre mindig a legjobb közönséget lehetne megszerezni mozilátogatóknak.

A sikeres filmmatintét a magyar kir. Külkereskedelmi Hivatal és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara rendezésében Vitz Gyula a Külkereskedelmi Hivatal főfelügyelője rendezte nagy körültekintéssel, aki különben a megnyitó beszédet is mondta, kiemelve a bemutatandó filmek nagy nemzetgazdasági jelentőségét. Vitz Zsuzsanna Béla, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Csippék Gyula m. kir. gazdasági tanácsos, a Külkereskedelmi Hivatal debreceni körzetének vezetője, Ludány Miklós kamarai fogalmazó buzgólkodtak még a debreceni filmbemutató sikerén.

Szenci Molnár énekkar teastjéről a Vitézi Székház dísztermében.

A bemutató nagy és megérdemelt sikere után egészen bizonyos, hogy máskor is lesz módunk, alkalmunk hasonló célú és irányú filmek megtekintéséhez, hiszen ezek a kérdések azok, melyek a legszélesebb réteget érdeklik az ország népének. Ott láttuk a város polgármesterét dr. Kölcsey Sándort, a

vármegye alispánját Rásó Istvánt, vitéz Toókos Gyula tábornokot és velük együtt a város polgári és katonai előkelőségeit csaknem teljes számban, hogy a későn érkezőknek már éppen a nagy érdeklődésre való tekintettel, hely se jutott.

A Mérnök Egylet debreceni osztályának jubileumi gyűlése

Vasárnap délelőtt tartották meg a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának közgyűlését, melynek keretében megemlékeztek arról, hogy 30 évvel ezelőtt alakult meg az egylet debreceni osztálya.

A Hiszekegy elmondása után Simonffy Miklós elnök nyitotta meg a közgyűlést, üdvözlöve a szép számban összegyűlt mérnököket. Megemlékezett arról, hogy jubileumi közgyűlést tartanak, mert 30 esztendővel ezelőtt alakult meg az egylet debreceni osztálya. Bejelentette, hogy a választmány javaslatára, örökös tiszteletbeli elnökké választotta Korbély József kormányfőtanácsost.

Ugyancsak a választmány javaslatára tiszteletbeli elnökké választották Koren Emil üzletigazgatót, Kovássy Kálmán ny. miniszteri tanácsost, Kral János miniszteri tanácsost és Tichy Antal kormányfőtanácsost. A tiszteletbeli elnökök nevében Tichy Antal mondott köszönetet a megválasztásért, ígérve, hogy mérnöktársai érdekeinek mindig hűséges munkálója lesz.

Az osztály titkárának, pénztárosának, számvizsgálóinak jelentését tudomásul vették.

Megejtették a tisztújítást is és Aberle Raymund elnöklete alatt működő bizottság által számlált szavazatok alapján a következőket választották meg. Alelnök: Povácsay Pál. Pénztáros: vitéz Szabó Gábor. Jegyző: Jost Ferenc.

Választmányi tagok: Bartha István, Mihalik Ferenc, Pénczes Géza, Radó Gábor, Sass Gábor, Wohlrab Géza. Számvizsgáló bizottság: Molnár Endre, Nagy Sándor, Schadek János. Központi vál. tag: Des Combes Henrik.

A gyűlés Simonffy elnök szavával ért véget.

Minden frontharcos legyen magyar áuampolgár

A frontharcosok szövetségéhez memorandumot adtak be, melyben azt kérik, hogy vigyék parlament elé az a kérdésüket, hogy adják meg az állampolgárságot, minden volt frontkatonának. Azt akarják, hogy a szövetség minden igazolt tagját magyar állampolgárnak tekintse a hatóság. A memorandumot a honvédelmi miniszterhez küldöttség viszi el és arra kéri, hogy vigye kérdésüket minisztertanács elé.

Kifogástalanul a lego'csóbban

FEST és TISZTI

Weisz, Arany János ucca 20.
Férfiöltöny tisztítás, vasalás 3 P

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Dr. Hadházy Zsigmond a törvényhatóságban

Dr. Galánffy János kir. közjegyző halálával megüresedett Debrecen törvényhatóságában egy tagsági hely. Galánffy János ugyanis érdekképviseleti jogon a közjegyzői kamarát képviselte a közgyűlésen.

Mint értesülünk, a megüresedett törvényhatósági tagsági helyre dr. Hadházy Zsigmond kir. közjegyző, volt főispán kerül a fennálló rendelkezések értelmében a közjegyzői kamara képviseletében.

Ilyenformán Hadházy Zsigmond értékes egyéniségét rövidesen újra vizionálhatjuk a közgyűlési teremben és közérdekű tevékenységére újra alkalom nyílik abban a törvényhatóságban, melynek élén olyan érdemes működést fejtett ki hosszú időn át.

A Nyiregyházi Ügyvédi Kamara egy héttel előre kinyomatta numerus-clausus határozatát, melyet a vasárnapi közgyűlésén hozott meg. Az igazságügyminiszterhez felterjesztendő határozat szerint minden négy elhunyt, egy törölt ügyvéd helyére jegyeznek majd be egy új ügyvédet. Az előre kinyomtatott közgyűlési jelentés nagy irattal váltott ki a nyiregyházi ügyvédek körében.

A Szőlők Iskola záróelőadását ma este 8 órai kezdettel tartja a Kereskedő Társulat dísztermében, melyen a város képviselője is megjelenik. Előadást tart Molnár János ref. isk. igazgató „A jellemnevelés módja és eszközei a családban” címen. A záróünnepség kezdetén a Református Tanítói Vegyeskar, a befejezőkor pedig a Dohánygyári Vegyeskar fog szerepelni. Debrecen sz. kir. városi Iskolán kívüli Néoművelési Bizottsága.

Bartalis tánciskolájában az új tanévfolyam március hó 1-én kezdődik. Szépén táncolni Bartalistol tanul. Hangulatos össziánok.

A bombabarobás ünnepség keretében adózott vasárnap a debreceni gör. katolikus legényegylet az 1914. február 23-iki bombabarobás ünnepség emlékére, Jaczkovics Mihály, Stepkovszky János és dr. Csath Sándor vértanúk emlékének. Az iskola nagytermet zsúfolásig megtöltötte a közönség előtt Molnár János egyesületi titkár mondott megnyitó beszédet. Dienes Béla erre az alkalomra írt „1914. február 23.” című verset szavaltta. Bara Béla egyesületi tag ünnepi beszédében vázolta a magyar görög katolikusok évszázados küzdelmét a magyar oltárnyelvért és rámutatott azokra az okokra, amelyek a gonosztevőket gaz merényletük klagyalására készítette. Fehér Ila, Dienes Béla és Zsáros József egy egyfelvonásos drámát alakítottak, nagyszerű játékkal. Az ünnepély Zsáros József hazafias szavata és a Hímnusz elnevelésével ért véget, melyen az önkéntes adományokból befolyt összeget a Vértanúk szobor alapja javára juttatta az egyesület vezetősége. A március hatodik nagy emlékűnnepélyen dr. Radó Rezső kormányfőtanácsos mondja az ünnepi beszédet.

Vattay Margit tánciskolájában február hó 28-án diákok részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth ucca 11.

Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya, február hó 22-én, kedden este hat órakor az Arany Bika Booskay termeiben tartandó összejövetelén dr. Kuthy Sándor ügyvéd, a debreceni osztály főtitkára tart előadást „Az ügyvédi iroda adminisztrációja az új ügyvédi rendtartás szerint” címen. (x)

Magántisztviselők gyűlése. A Magántisztviselők széles rétegeit érintő problémák megvitatására csütörtökön este nyolc órakor Debreczenben magántisztviselői gyűlést tartanak a Széchenyi ucca 19. szám alatti helyiségükben. A gyűlés előadói Kertész Miklós országgyűlési képviselő és Wiesner Sándor központi elnök. Munkaidő és egyéb ügyekben mindenki kaphat felvilágosítást este félnyolc órakor. (x)

Elveszett egy sárga him magyar visla. Megtalálóját jutalomban részesül. Cím: Ajtó ucca 23.

Mulatságos műsor a farsangkirálynő választás Görbe Éjszakáján. A Görbe Éjszaka — mint már beszámoltunk róla — sikerült. A nagyszámú résztvevővel lefolyt színes, karneváli felvonuláson s a dínyertes jelmezesekről már megemlékeztünk. Éjféltől kezdett vette a kacagató számokból álló kabaré-műsor. Jurk Ica, Pogány Marit, Sugár Misi, Tanav Emil és Balázs János adott elő mulatságosabbnál mulatságosabb számokat. Nagy sikere volt Fülöp Imrénének, aki Papp Iccával a Bartalis tánciskola növendékével művészi táncszámot, egy pompás spanyol táncot mutatott be — Tánc közben nagy érdeklődés mellett választották meg a Farsangi Királynőt. Izgalmas szépségverseny után Zsugyeri Józsefné lett az első, akit megkoronáztak a farsang királynőjévé, aki a Laborfalvi Márkos Lujza szalonja által felajánlott estélyi ruhát kapta és filmet is készített róla. Második Sára Juci lett. Harmadik Gombos Margit Irénke, aki negyedikként a verseny finisze előtt szánta rá magát a részvételre s pompásan felnyomult ennek ellenére. Negyedik „Marika” jelligével indult hölgy, ötödik zézeci Molnár I. lett. Az helyezettek között azonban csak pár szavazat különbség volt.

Frontharcosok figyelmébe. Február hó 27-én, délután öt órakor dr. Szabó Márton tanár előadást tart. Bajtársak megjelenését kéri az Elnökség.

A WIZO debreceni csoportja ma, 22-én, a Borgida étteremben este 8 órai kezdettel teastét rendez, melynek keretében dr. Weisz Pál főbb előadást tart. Jegyek a helyszínen válthatók személyenként hatvan fillért. (x)

A 43. sz. Munka öregeskereszcsoapat, folyó hó 23-án, szerdán este félhét órakor a Piac ucca 8 szám alatt levő cserkészthonban összejövetelt rendez. Ez alkalommal Tamás Ferenc testvérünk tart előadást „Magyar világnézetű törekvések a külföldi áramlatok tükrében” címen. Az érdeklődő öregeskereszek szíves megjelenését kérjük.

Megmérgezte magát és holttestét a budapesti bonctani intézetre hagyta Stern Miksáné budapesti lakos. Az öngyilkosságot a Britannia-szállóban követte el. Tettének oka búskomorság.

Harmincezer pengőt sikkasztott a grabóci segédjegyző, Vajlay Gyula. A jegyző önként jelentkezett s beismerő vallomást tett. Már hosszú idő óta fosztogatta a község pénztárát. A beismerő vallomás után Vajlay felettese Kiss István szublimáltl megmérgezte magát s életveszélyes állapotban vitték kórházba. Kiss ellen az ellenőrzés elmulasztása miatt emelnék vádat.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Oláh Lajos földműves, leánya Magdolna. Zagyva Mihály gazdálkodó, fia Mihály. Zaveczki József kőművesegéd, leánya Mária. Szabó Sándor földműves, fia Sándor. Agárai Sándor földműves, leánya Margit. — Komjáti József földműves, fia Sándor. Mezei László bankalízt, leánya Margit. Györi János földműves, leánya Irén. Mészáros István mészáros, fia Miklós. Weisz Sándor bőrkereskedő, leánya Mária.

Eljegyzések: Éles Sándor városi alkalmazott—Sápi Róza. Némethy László gazdálkodó—Oláh Mária. Molnár Lajos földműves—Bakó Zsuzsanna. — Mező Imre gyárimunkás—Fekete Sára. Jancsó Kálmán őzeres—Csonka Julia.

Halálozások: Seres Lászlóné rk. 29 éves, Méhes ucca 19. Szoboszlai János földműves, ref. 80 éves, Báthory ucca 42. szám. Nagy Mária ref. 3 hónapos, Toroczkó ucca 26. özv. Kovács Jánosné, ref. 55 éves, Kéttmalom ucca 8. sz. Schatz Márton pincemester izr. 86 éves, Lónyai ucca 7. özv. Kovács Józsefné ref. 80 éves, Ispóty tér 12. — Kovács Sándor MÁV nyugdíjas icf. 51 éves, Nap ucca 9. özv. Csikos Iszvánné ref. 79 éves, Kishegyesi út 40. Popp Czell izr. 86 éves, Csap ucca 22. Kádár Gáborné ref. 46 éves Nagyszalonta ucca 21. sz. dr. Derekassy István orvos, rk. 71 éves, Deák Ferenc ucca 12. Dr. Galánffy János kir. közjegyző ág. ev. 67 éves, Vilmos császár körút 66 szám. Vetési Dánielné ref. 51 éves, Ujléta.

Hölgytorna tanfolyam.

A jelentkezők szíves tudomására hozzuk, hogy a

dr. Harsányi Margit

és

Yulow Katalin

okl. testnevelő tanárok

rendezésében tervezett zártkörű hölgytorna-tanfolyam március hó 1-ével veszi kezdetét a Dóczy intézet modernül felszerelt tornacsarnokában.

A még résztvenni kívánók szíveskedjenek meghívó iránti igényüket legkésőbb a hét folyamán ugyanott írásban, vagy személyesen bejelenteni.

x Ne vegyen cseréknélvált addig, míg meg nem tekintette Krisch kályhámester cseréknélvált raktárát, ahol kitűnő tűzálló, szép és olcsó, cseréknélvált kandallók vannak nagy választékban. Válasszon minden-e szakmába való munkát Ispóty tér 1. sz. (Nagy állomásnál, telefon: 12—18. sz.)

Nem engedélyezték a Magyar Nemzeti Parasztnéret alakuló gyűlését Somogyvár községben. A közigazgatási hatóságok azzal az indoklással tagadták meg a gyűlés engedélyezését, hogy politikai gyűlést csak parlamenti párt tarthat.

Levélta az újít a gép. Keveczky Gyula gombgyári munkás Széchenyi ucca 50. szám alatt levő munkahelyén dolgozott. A gép véletlenül elkapta jobbkezét s ujjának felső részét végig leszelte. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

Lezuhant a mozdonyról. Tatár Mihály fűtőházi munkás tegnap délelőtt a fűtőháznál mozdonyon dolgozott. Munkaközben megcsúszott s olyan szerencsétlenül zuhant le a mozdonyról, hogy rendkívül súlyos zúzott sebeket és belső sérülést szenvedett. A kórházba szállították.

Felakasztotta magát betegsége miatt elkeseredésében Czirják Mihály 72 éves berettyóújfalui gazdálkodó. Reggel bement az éléskamrába és az egyik szegre felakasztotta magát. A temetési engedélyt a debreceni ügyészség megadta.

GYÁSZ ROVAT

DR. GÖDÉNY SÁNDOR GYÓGYSZERÉSZ TEMETÉSE.

Vasárnap délelőtt nagy részvét mellettem temették el dr. Gödény Sándor gyógyszerészt, a Tiszántúli Gyógyszerészek Egyesület kerületi elnökét. Ravatalát szundás élő virágokból font koszorúk és csokrok borították. A temetésen résztvevő előkelő közönség sorraiban ott voltak Neuber Ede és dr. Preninger Tamás egyetemi tanárok, Mikó Gyula egyetemi magántanár, Kelemen Ernő nyug. táblai tanácselnök, dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, Wilhelms Emil ny. bankfőnök, Bodnár Géza és Somlyay József bankigazgatók, Gorove Lajos ügyvéd, Szikszay István ny. huzsárványi, Szeremley Béla főgimn. tanár, valamint a gyógyszerészi kar számos tagja és sokan mások.

A gyászszertartást dr. Soós Béla ref. lelkész, egyetemi magántanár végezte, mélyenjáró beszédben méltatta az elhunyt érdemeit, majd megható imában búcsúztatta az elhunytat. A sírnál Taufer Gábor az országos gyógyszerészek egyesület nevében, majd Somlyay József igazgató a debreceni Kölcsey Segélyező Egyesület nevében búcsúztak az elhunytól, mint az Intézet igazgatója tagjától. Ezután a nehéz érekeoporsót sírba eresztették. A temetést Fehértói temetkezési vállalat nagy körültekintéssel végezte.

Kovács Sándor ny. MÁV kocsilakatos 53 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután négy órakor lesz a köztemetői 2. A) ravatalozó teremből, református szertartással. Lakása: Nap ucca 9. Pusztai temetkezési intézet.

Vetési Dánielné Orosz Irma 51 éves református, temetése kedden délután kettő órakor lesz a köztemetői ravatalozó teremből. Lakás: Ujléta. Pusztai temetkezési intézet.

Uj temetkezési intézet: Pusztai József, Kálvin tér 5. Megbízható kiszolgálás. Szolid árak. (Telefon: 33-90).

Özv. Kovács Jánosné Nagy Zsuzsanna, életének 56-ik évében keresztényi türelemmel viselt hosszú betegség után elhunyt. Halálát gyermekeinek, s testvéreinek kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése szerdán délután három órakor lesz a köztemetői díszravatalozó teremből, a református egyház szertartása szerint. Lakás Kéttmalom ucca 8. Dankó temetkezési vállalat.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, akik szeretett édesanyánk végtiszteségtelen megjelentek, ravatalára koszorúkat és csokrokat helyeztek.

Bánatos gyermekei:
Katoná Imre és Juliánna.

x Ne járjon többé fényes ruhában, mert olcsón, tökéletesen fénytelenül Boros ruhafestő, Piac ucca 77. szám.

Királyi közjegyzői kamara Debreczenben.
202/1938 kjk.

HIRDETMENY.

A debreceni kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Galánffy János m. kir. kormányfőtanácsos, felsőházi tag, kir. közjegyzői kamara elnöke, 1938 évi február hó 21. napján meghalt. Irodája részére helyettesítő vitéz dr. Barcza Ferenc debreceni kir. közjegyzőhelyettes rendeltük ki.

Kelt Debreczenben, a debreceni kir. közjegyzői kamarának 1938 évi február hó 21. napján tartott üléséből.

(Olvashatatlan aláírás).
a debreceni kir. közjegyzői kamara helyettes elnöke,

**Zádor Mária
az Arany Bikában**

Az Arany Bika fehértermében február elején egy feltűnően eszmos, fiatal művész zongorázik és énekel Noldi mellett. Az új dízőző kellemes hangja, elegáns megjelenése általános feltűnést keltett. Zádor Mária Budapestről szerzőlt Debrecenbe, egyenesen a filmiskolából.

— Nagyon szeretem Debrecent s különösen a debreceni közönséget, amelyik olyan kedvesen fogadott — mondja mosolyogva Zádor Mária. — A „Szereted-e még a kék bolygót” dalt egy este ötször is elnekeltek velem. Nagyon kedves partnereket találtam Noldiban és Ferenczi Dobosban is.

— Hogy került Debrecenbe? — kérdezzük.

— Egyik filmrendező ajánlott ritéz Pehér Istvánnak, az Arany Bika igazgatójának. A szüleitől voltam éppen a múlt hónap folyamán Veszprémben s egyik napon láviratot kaptam, hogy szerződési ügyben híjám fel Budapestet. Akkor én vizsga előtt álltam s egy hónapra helyettem unokahugom jött Debrecenbe. Most aztán egy hónapot én is tudtam szakítani. Májusban vizsgázom s utána a nyáron ismét Debrecenbe jövök.

Zádor Mária az Országos Film-művészeti Iskolájának egyik legtehetségesebb, szép jövőt ígérő tehetsége. A drámai szerepkörre készül. A „Pesti mesék”-ben jelentős epizód szerepe volt már s ezenkívül számos filmben játszott kisebb szerepet. Minden vágya egy jó filmszerződés, de addig is kártyát jelent számára a debreceni közönség tapsa, mely minden száma után után feléssattan a tehetséges, fiatal dízőzőnek.

MERANO szálloda
Buda pest-Selváros
IV., Décs-nica 2.
Központi ütés -- Folyómelegvíz
Ujonnan renovált, barátságos szobákkal, kitűnő kon hával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.
Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedményes
Kérjen árajánlatot!

A frontharcosok díztáborozásáról.

A vicezi enekkar tarka estjének szereplői.

Új rendelkezések a marhalevelekről

Több törvényhatóság felirattal fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy az a rendelkezés, hogy a marhaleveleken a tulajdonjogot a szerző köteles saját nevével átíratni, aképpen változtassák meg, hogy a tulajdonjogot az eladó legyen köteles a szerző nevére átíratni s úgy adja át a marhalevelet a szerzőnek. Feltejesztések folytán a miniszter az erre vonatkozó rendelet vonatkozó bekezdéseit a pénzügyminiszterrel egyetértően a következő szövegében állapította meg:

Marhalevéllel ellátott állat tulajdonjog átíratásának eladói (cserébe, ajándékba adó, visszaadó stb.) tartozik a tulajdonjogot a marhalevél hátsó oldalán a szerző nevére átíratni. Azonban a szerző tartozik a tulajdonátíratás záradékot megszerezni, az esetben, ha a marhalevéllel már ellátott állatot örökség, illetőleg hagyomány, vagy bírói megítélés után, vagy hatóságilag elrendelt árverésen szerzte meg, ha az állatnak az előző tulajdonos nevére szóló olyan marhalevele van, melynek hátsó oldala tulajdonjog átíratási nyilatkozatot nem tartalmaz. Ha az ilyen módon szerzett állatnak olyan marhalevele van, amelyen az előző tulajdonos tulajdonjoga a marhalevél hátsó oldalára vezetett nyilatkozatban van feltüntetve, az új marhalevelet közvetlenül a szerző nevére kell kiállítani. Ha pedig az átíratás (eladó, cserébe adó stb.) tulajdonjogát külföldi marhalevéllel igazolja, úgy előbb marhalevél alapján az átíratás nevére szóló, vagyis olyan új marhalevelet kell kiállítani, melynek első rovatóban tulajdonos gyanánt az átíratás van feltüntetve és a szerző nevére és az új marhalevél hátsó oldalán tartozik az eladó a tulajdonjogot átíratatni. E változtatásról a földművelésügyi minisztérium

vezetésével megbízott miniszterelnök körrendeletben értesítette valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét s egyben felhívta őket, hogy a rendeletet a legkiterjedtebben tegyék közhírré.

Írógép eladás, HUJAY, I. 17-93

x Vágó József tűzifa- és szénkereskedése a „Margitfürdőnél”. Katonatisztek, alatisztek, „Unió” tagok legolcsóbb beszerző helye. Telefon: 10—24. sz.

x Naményi gyorsíró-, gépiróiskolában állandó beiratkozás. Államvizsga. Állásközvetítés. — Olesó tandíj. (Baththány ucca 1.)

Városi hirdemények

Debrecen sz. kir. város Polgármestere. 5855/1938. VI.

HIRDETME NY.

Értesitem a város érdekelt közönséget, hogy a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur a hazai import cégekkel történt megállapodás alapján az 1938. évben forgalomba kerülő extra májunga minőségű raffiának eladási árát az alábbiak szerint állapította meg:

25 q vagy ennél nagyobb tételben történő vásárlás esetén q-ként ab Budapest 144 P.

1—25 q-ás tételben történő vásárlás esetén q-ként ab Budapest 151 P.

1 q-nál kisebb tételben történő vásárlás esetén q-ként ab Budapest 156.60 P.

1 q-nál kisebb tételben történő vásárlás esetén q-ként vidéken bárhol 161.60 P.

Vidéki kiskereskedői ár bálabontás esetén q-ként számítva 170 P.

A fenti árakban a fázisadó, valamint

az összes szállítási költségek is beufoglaltatnak. A fenti árakhoz tehát semmilyen címen sem szabad további költségeket hozzászámítani.

Debrecen, 1938 február hó 11.

Polgármester.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága. 6415/1938.

HIRDETME NY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság, az orvosi ellenőrzés alatt álló üzemek és üzletek ellenőrző könyvecskével való ellátását az 1876. t. c. 7 és 154 paragrafusainak 1. bek. b. pontjában biztosított joga alapján elrendeli.

Felhívja ezért a hatóság a város területén működő borbély, fodrász, női fodrász, kozmetikus, manikűr, vendéglő, szálloda, korezma, szikvízkészítő, tej, tejtermék kereskedő, tejüzem, étkezde, kifizés, kávéház, kávéház, fűszer, csemege, cukorka, gyümölcskereskedés, szatós, mézeskalácsos, süti, cukrász, fagyallárúsító ipari gyakoroló egyéneket, hogy ellenőrző könyvecskéik átvétele céljából folyó év április hó 1-ig naponta délelőt 8 és délután 2 óra között a hatóság (Rendőrségi épület I. lépcső III. em. 95. sz.) hivatalos helyiségben jelentkezzenek s ez alkalommal iparigazolványukat, valamint az ellenőrző könyvecske 54 fillér összegű bekerülési árát hozzák magukkal.

Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy folyó év április hó 10. után az ellenőrző könyvecske hiánya kihágási eselekményt képez s az 1876. XIV. tc. 7 paragrafusának rendelkezéséhez képest pénzbüntetéssel, behatátlanság esetén megfelelő tartamú elzárással büntetendő.

Debrecen, 1938. február hó 15-én.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága

Megszállott területi hírek

Az új román rendelet szerint minden román köztisztviselő haladéktalanul tartozik kilépni állásvesztés terhe alatt minden politikai pártból, de azok is, akik bármilyen formában állami javadalmazást élveznek.

A román belügyminiszter intézkedett, hogy minden közigazgatási ügyben beadott kérvényt három, illetve legkésőbb tíz napon belül el kell intézni, különben fegyelmet kap az illetékes tisztviselő.

Az Univerzál lap arról ír, hogy hivatalos helyről szerzett értesítés szerint Eden közölte az ellátogat Bukarestbe fontos külpolitikai kérdések megtárgyalására.

Nagyszombaton Pria vasúti fűtő nyerte meg az állami sorsjáték főnyereményét, így egyszerre milliommossá lett, de a munkás továbbra is megmarad állásában.

Murgulescu Miklós, a bukaresti kereskedelmi kamarák főtitkára kétféle légit szikkasztott, letartóztatott.

Kélozsváron három ezer polgár állampolgári felülvizsgálatát rendelték el, amit közönséges végrehajtának, tekintet nélkül a Goga-kormány bukására.

Bukaresti jelentés szerint az elmúlt esztendőben hatvan ezer váltót óvatoltak meg több mint félmilliárd lei értékben, ami az elmúlt esztendői számhoz viszonyítva 28 százalékos emelkedést mutat.

A nagybányai aranybányák állami telepéről tizenkét kilo dinamitot loptak, mikor a tetteseket elfogták, azok minden felvilágosítást megtagadtak, hogy milyen célból lopták ezt a roppant mennyiségű robbanószert.

Romániában egyelőre választásokról szó se lehet, a legújabb hírek legálább is arról beszélnek, hogy az új alkotmány kidolgozásáig minden választást megszüntetnek és kinevezésekkel töltik be a választás állásait.

Három megyének több községben fellépett a kiütéses tifusz, mely veszedelmes kór megakadályozására minden intézkedést megtettek.

Sport

A Debreczeni sporthírszolgálat jelent:

Párisban: Budapest—Páris 1:1 (1:1) 30 ezer néző előtt folyt le a mérkőzés és a végén örülhetett a magyar csapat, hogy nem kapott ki. Vereség fenyegetett és a döntetlen a játék képe alapján hízelt a debreceni együttesre. Az első félidőben francia főlény, de váratlanul Béky révén a magyar csapat szerzi meg a vezetést, de Páris rövidesen egyenlített, egy húszméteres lövést röviden üt ki Sziklai, Moullet bevágja. A második félidőben változatos játék fol nélkül. A sarokrugás 12:1 a franciák javára, ami szintén a francia főlényt biztosítja.

Budapest csapatában Sziklai megsérült, helyette Hada védett, a gyenge Béky helyett Zsengeller állt be jobb-szélre, de ez sem segített. A legjobbak a két kapus és talán a bíró, a többi rossz, vagy gyenge közepes, a legrosszabb Titkos, Béky, Kalmár, Szücs, de Vince is ebbe a sorba tartozott... Tanulság: nem szabad elkövetni a nevéket beállítani, mert a nevek nem rugnak gólt... Fiatalokra, fiatal tehetségekre van szükség... Másik tanulság: több vidéket a válogatottba, hiszen egy közepes Hajdu, Takács, Janszó egy Markos szürkebb formában is többet ér. Hiszen csak egy példa: Páris csapatát is mindig akkor győzte le Budapest, mikor Pest csapatában vidékiek, Teleki, Markos, Vince játszott és rugta a gólokat...

A Boeskaai a Püspökladányi MÁV ellen 4:0 (2:0) arányban győzött, helyenkint jó játék után... Egy vitatható 11-es büntetőt Markos gavallériájából kapu mellé rugott, majd Finta egyéni játék után lövi az első gólt, Hajdu beadásából fejeli ugyanő a másodikat. — A második félidőben újra Finta eredményes, majd Markos vág nagy gólt kapásból.

A Boeskaiban Janszó vált ki, azonkívül a csapatban Finta, Takács,

Markos — több játékos egészen gyenge... Orosz — aki jobbösszekötőt játszott — sérülése kiújult, helyette Elek állt be. A Boeskaiban Varga védett, Palotás jobb half volt és Teleki nem játszott elől...

Püspökladányi Máv. jó benyomást keltett. Pető kapusa sztrájkolt, helyette a fiatal Ungvári kitűnően védett. — Ulfeska beteg, rá sokáig nem lehet számítani, Kolláth sérült és így a tartalékos csapat jól megállta helyét, csak a kapu előtt voltak sokan. A védelem és a fedezetsor volt jó...

Az edzőmérkőzések során: Debrecenben: Villanygyár—DVSC 3:3 (2:1) DEAC—Textil 1:0—0:0). Bemelegítő mérkőzések... Pesten: Ferencváros—BESZKART 4:0, Kispeszt—Csepel 4:2 (Reinthalter, Csepel, lábát törte), Tokodi ÚSC—Szürketaxi 8:4, a Diósgyőri VTK 5:2 arányban verte a Nemzeti, Szombathelyi Haladás 3:2-re a Győri Etót, az Erzsébet 3:1-re a Törekvést. Jók a II. osztályú csapatok!

A válogatott mérkőzések során Görögország Athénben 1:0 arányban nyert Palesztina válogatott ellen (az első mérkőzést 3:1-re nyerte Tel-Avivban) és így jogerősen a görög válogatott jut tovább s kerül szembe a magyar válogatottal a világbajnoki selejtezőn...

A magyar ökölvívó válogatott 10:6 arányban kapott ki Aalborg-ban a dán ökölvívóktól. Csak Botondi, Szigeti és Nagy győzött, Harangit, Padányt lepoztatták...

A fékgörögvilágbajnokságon a döntőben Kanada megverte Angliát, Csehország 3:0-ra a németeket s így világbajnok Kanada (ezzel játszott döntetlenül a magyar csapat) 2. és Európa bajnok Anglia, 3. Cseh, 4. Németország...

Időhaza a jégen: rekordhullás volt a gyorskorcsolyázóknál, javultak a versenyzők, Hidvéghy két, Ladányi egy rekordot javított meg.

Az MTK jubileum kardversenyét nagy küzdelem után hármas holtverseny után Gerei MAC nyerte, 2. Kovács HTVK, 3. Maszlay HTVK, 4. dr Bajczy BEAC, 5. Rajcsányi MAC.

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 10—15 fillérrel javult.

A készárúplacon a búza ára 10—15 fillérrel emelkedett. A rozs 20 fillérrel drágult. A zab és a tengeri 5—5 fillérrel javult. A többi terményárak változatlanok.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.50—20.85, 78 kg 20.80—21.15, 79 kg 21.05—21.25, 80 kilós 21.20—21.45 P. — Felsőtiszai 77 kg 20.50—20.85, 78 kg 20.80—21.15, 79 kg 21.15—21.35, 80 kg 21.20—21.45, rozs pestvidéki 18.60—18.70, rozs más származású 18.65—18.80, takarmányárpa elsőrendű 16.00—16.75, középmínőségű 15.00—15.50, sörárpa kiváló 20.00—21.00, prima 18.50—19.50, sörárpa 17.25—18.50 zab elsőrendű 15.90, 16.20, középmínőségű 15.80—15.90, tengeri tiszántúli 12.30—12.50, más 12.30—12.40, korpa 12.55—12.70, 8-as liszt 14.50—15.00 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárrafelhajtottak 5026 darab sertést. Az állományból angol hüssertés 1419 db. Az irányzat közepes. Árak: I. uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 1.10—1.12 fillér, I. szedett 103—104 fillér, silány 94—97 fillér, angol sonkasertés I. 104—107 fillér, II. 96—102 fillér, exportzsír márkázott 162 fillér-kilónként.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott sertésvásárra felhajtottak 225 darab kövér-sertést, ebből elkelt 224 darab. Sovány sertést felhajtottak 1015 darabot, elkelt 323 darab. — Árak: elősúlyban kilónként ártundók, hizalóbeli nehéz 96—10 fillér kilónként, középnéhez 94—95 fillér szedett sertés 90—96 fill. szedett középnéhez 86—90 fillér, könnyűsertés 84—86 fillér, hüssertés 85—95 fillér, soványkoca 95—100 fillér, südő 100—110 fillér, választott malac páronként 23—32 pengő. — Irányzat élénk.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA: SZALACSY RÁCZ IMRE

89

— Még csak nem is szólalsz, te rongy!... — és most nyakon ütötte a védtelen foglyot.

Az őrség vezetője falusi legény volt, aki valahogy ott ragadt a felfordulásban is a katonaságnál, erre nézett vissza. Felfakadt benne az epe, lekapta a fegyverét és oldalbavágta a detektívet:

— Micsoda piszok alak vagy te, hé!... A foglyot nem bántottuk még a csapatban se.

— Nem értesz hozzá, hát csak ne legénykedj! — fogta az oldalát a nyurga.

— Én ugyan nem, de ha még egyszer hozzá nyulsz, beléd lövök, aki Istene van a rongy voltodnak!...

— Még elérem, hogy te is ellenforradalmár vagy! — nézett suynin a nyurga.

— Én semmi se vagyok, érted. Az a ti dolgotok, hogy mit csináltok, de megkötözött embert, foglyot megütni piszok dolog, azt tudd meg! Aztán pász, végeztem!...

A nyurga fel se vette a leckét, beszélt nevetően tovább:

— Paraszt vagy te, nem értesz az effélékhez. Látod, én mindjárt láttam rajta, hogy átkozott ellenforradalmár. Látszik ennek a pofáján, hogy úr. Mindjárt gyanus volt az az ujság, amiért majd számolunk, mert ezért kötelek kapsz, — emelte fel a kezét, de útni nem mert, mert az őrség vezetőjének szemé félig hátra is nézett. Nem is kellett útni, mert a rettenetes fájdalom miatt összeesett a fo-

goly.

— Állj fel, állj fel, te kutya! — üvöltött a nyurga, de ebből Szabadi Ádám semmit se hallott.

Az egyik katona a távoli utcába sietett és vizet hozott.

Felocsolták az ájultat és akkor azt hallotta Szabadi Ádám:

— Isten az atyám, hogy ha még egy kukkot szólalsz, itt ezen nyomban keresztül lövünk!...

A nyurgának szánta ezt a kilátást a járőr vezetője.

Aztán a legényeknek szólott:

— Fogjátok karon, aztán segítsetek neki! Szabadi Ádámot úgy fogta karon két legény.

Alkonyatban feltűnt a Bábaképző várszerű építménye, melynek háta megett mint óriási skatulya állott a cukorgyár. A kémény kiáltó felkiáltó jelnek hatott a közelében.

A léckerítésnél tengerész sapkás vörös őr állott. Látszott az arcán, hogy abból az elszánt, mindenre képes fajtából való, amely a fővárosból és környékéről került vidékre. rendet teremtő, kegyetlenkedő terror csapatnak. A falusi legényekből álló őrzőjárt adatta a foglyot és ekkor ismét átvette a nyurga a kínzást. A járőr menet közben úgy vonult ki, hogy a vezető Szabadi Ádám mellé bajholhatt és azt mondta halkán:

— A hid felé!

Semmit sem értett ebből a figyelmeztetésből Szabadi Ádám, de látta a homály dacára is a katona szeméből, hogy becsületes.

Mikor a járőr elhagyta a léckerítésű ndvart, a nyurga feloldozta a fogoly kezét. Eléje állott és azt mondta:

— No, most ugass, mert különben itt halsz meg!

Nem kapott választ.

Ez meg fokozta mesterségesen felajzott mérgét és nyilván a beteg természetű embe-

rek közül való volt, akinek a verés, ütés szerencsétlen természete lehetett. Örömet, kielégülést talált abban, hogy ütött. Ismét fel-emelte a kezét, hogy üssön és ekkor valami olyan történt, amire aligha emlékezett még életében a nyurga. Az, aki eddig szó nélkül, némán tűrte a rugást, az ütést, hirtelen maga az ördög lett. Mint a villám olyan hirtelen lendült a karja és olyan, de olyan két pofont kapott pillanatok alatt a nyurga, hogy csak azért nem volt ideje az eszmélésre, mert abban a pillanatban összehabalyodott, mint egy gombalyag és felüvöltött valami állati hangot adva:

— Jaj!...

Alsó teste, hasa, ágyékba el akart szakadni törzsétől. Ugy rugta meg Szabadi Ádám, hogy mozdulni sem tudott. Ott feküdt tehetetlenül, tele halálfélelemmel.

Míndez pillanatok alatt zajlott le. Az újabb ütésre emelt kéz megszárazozta Szabadi Ádám erejét. Elfelejtett mindent, ami a közelmúltban érte, csak a bosszú lihegett belőle. Ütött, rugott, de olyan eltökélt és erős elhatározással, hogy lehetőleg halál támadjon belőle.

A tengerész sapkások a nyurga mellé ugrottak, aki néhány másodperc alatt fetrengeni, üvöltöni kezdett és rázta valami, mint a nyavalyatorórt. Ez a pár pillanat elég volt arra, hogy az őrizetlenül maradt Szabadi Ádám egérutat nyerjen, s most eszébe jutott a járőrvezető suttygó tanácsa:

— A hid felé!

Mintha ezer torok üvöltötte volna:

— A hid felé, a hid felé!...

Még azt hallotta, hogy kiát, távolról puskaropogás, robogó zaj hangzik, üvöltés és seregélykiáltás. Mint az üldözött vad iramodott az alacsonykerítésű korláthoz, átvette magát, mielőtt észhez térhetett volna a meglepett tengerészhajó banda.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatóban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

DIVATOS ZSURABROSZ
4 db szalvétával
előrajzolva
1-98
a **FISCHER Boltban**
Teleki u. 73.

Alkalmazást nyer férfi

Kertész
komencióra felvétetik, nyarott szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik — Hunyadi uca 11. 340

Jó megjelenésű
15-16 éves fiú kifutónak azonnal felvétetik, Nyil uca 37. fűszerüzlet. 489

Házmasterpár
felvétetik. Felesége fizetésért bejáró, parketoznai tudjon. Eötvös u. 1. szám 484

Egy kifutófiú
azonnal felvétetik, Gazdák sütőjeje. 478

Házmasterpár
gyermektelen felvétetik jelentkezés Miklós u. 31. szám, reggel 9 óráig. 476

Ügynököt
felvesszünk, lapterjesztésre, helyben és vidékre. Magas jutalék és költségmegtérítés. Kezdeti betanítunk. Jelentkezés: Morvay hírlapiroda, Werbőczy uca 2. Barth, 10-12 között. 472

Szabadmunkorost
a Kisszepesre, azonnal felvesszük, Honvéd u. 26. szám. 468

Tanuló
s kifutóleány felvétetik Molnár Mária fotostudioüzletben Svetits-palota 470

Alkalmazást nyer nő

Versenyen
kívül álló üzletág bevezetésére, felek látogatására alkalmas, jómegjelenésű hölgyeket és arakat keresünk magas jutalék, megfelelés esetén általán mellett is. Csak egészen kiváló képességűek jelentkezzenek. „Elsőrendű üzleti lehetőség” jelígre frásbeli ajánlatokat a kiadó hivatal továbbít. 234

Kifutóleány,
fűszerüzletbe felvétetik, Csonka uca 20. 500

Tanulóleány
felvétetik, fehérenemű varrodába, Kossuth u. 25. szám. 495

Leány,
jobb kézírású és kifutó leány, kerestetik irodába, vagy családny. — Pataky, Rákóczy uca 5. udvari lakás. 494

Hölgyfodrásznő,
vagy férfi felvétetik. — Egy műláb eladó. Nagy fodrász, Iparkamara. 492

Fehérnemű
házi varrodát azonnal felvesszük, Lörincz, Piac uca 58. III. lépcső I. 480

Mindenes
főző, bejáró, vagy bentlakó hosszú bizonyítványokkal parkettes lakáshoz felvétetik. Balázs, Rákosi Jenő u. 5. szám. 491

Háztartási alkalmazott

Mindenesleány
kifogástalan bizonyítványokkal, úriházhöz kerestetik. Jelentkezés kizárólag a délelőtti órákban, Nemzeti Bank palota, III. emelet, harmadik ajtószám alatt. 346 vv.

Jól főző
mindenes elsőjére felvétetik, Komlóssy út 4. 475

Alkalmazást keres nő

Jó bizonyítvánnyal
ajánlkozik bejárónőnek, Csapó uca 39. sz., Baloghné. 473

Ajánlat

Király kávéi
kötődnek, Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt porkölik. Dégenfeld tér 11. 933, 4, 5

Estélyi,
vagy délutáni ruhát öt pengőért készíti az „Elt szalon”, József kir. herceg uca 14. 1350 2. 13

Fáy-arczémes
fégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranyegyszarvú gyógyszerháza, tszínház mellett. 199 11. 30

Hemokot
épitkezéshez, föltésnek téglagyártáshoz minden mennyiségben, Vágó József tűzfakereskedőnél, Margitfürdőnél, telefon: 10-24. 276

Még mindig
is legolcsóbb a gyári maradék, dr. Révésznénél, Pannónia udvar. Piac uca 42. 967

Kereslet

Iróasztalokat,
redőnyös íratszekerényeket, Wertheim kasszát, egyajtós ruhaszekerényeket, iroda bútorokat azonnal megvételre keres Ingóságközelítő. 499

Házat vennék
haví részlet fizetésre. Legalább háromszobás, fürdőszobás kts családi ház érdekel, nem távol a város központjától. — Ajánlatokat levélben részletes leírással a kredóba kérek „Kereskedő” jelígre. 313

Keresek
fajliszta nagyfajta szép yorkshirei malacokat, Gáll, Hajdúszoboszló. Fertő uca 96. 474

Teljes ellátás

Kellemes lakás
ünöm kocsit a Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39. szám. 949 10. 1.

Elemlismer Ital

Fajalma,
libás, igen olesón. — egész nap. Piac uca 44 pinecében. 1560 3. 4

Tüzelő anyagok

Borsodi
szén 2.60, aprított fa 4.20, Likalitt faszénkocika leszállított árban Kaufmannál, Csapó 29. Telefon: 14-17. szám. 964 2. 23

Autó, motor kerékpár

Autógumi,
legolcsóbbban javít és futó Vágó, Erzsébet út 115 szám. 1095 2. 25

Egy segédmotoros
kerékpárt, üzembépest megvételre keresek. — Szilágyi Simonty uca 5. szám. 493

Padlások lomtalanítása

közben talál felesleges holmiját hirdesse meg az

Apróhirdetések

között. Minden holmijára vevőt talál.

Hangszer

Hangverseny-
combalom eladó, Halvan uca 53. 469

Bútor

Fazonhálók
reklamék, ebédők, s irodaberendezések, szalonok, mindenféle bútorok vétele, eladása. Dégenfeld tér 6. 1587 3. 5

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
hentesüzlet. Gim a kiadóban. 486

Kiadó lakás egyszobás

Egy ucai
szoba, konyha, spájz, kiadó, Bekecs uca 3. sz. 485

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
egy udvari kétszobás, s fürdőszobás lakás, Mester uca 29. 498

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
utcai modern lakás kiadó, Maróthy György uca 5. 316

Egy ucai
háromszobás, fürdőszobás lakás kiadó, Mester uca 29. 497

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
komfortos lakás Hungária palotában májusra kiadó. 321

Simonyi út 4. számú
házban négyszobás, s minden mellékkeliséggel és központi fűtéssel felszerelt I. emeleti lakás május elsőjéig kiadó. Megtekinthető délelőtt 11-1 óráig, délután 5-6 óráig. 471

Butorozott szoba

Ucai
butorozott szoba, egykét személynek kiadó. Paesirta uca 49. 260 vv.

Különböző
csinosan butorozott szoba, azonnalra kiadó. — Csapó uca 19., balra első ajtó. 490

Ucai
különböző két szoba butorozva, vagy garson lakásnak, irodának egyenként is kiadó. Fűvészkert uca 10. 477

Elveszett

Kifutógyerek
elvesztett negyvenötös félcipőt, Medgyesi börtületben átvenni jutalom ellenében is. 490

Elveszett
egy sárga him, magyar vizsla. Megtalálójára jutalomban részesül. Gim Ajtó uca 23. 488

Vegyés

Gratifikusnő,
múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Tanácsot ad. Széchenyi uca 43. 465

Ingóságvétele

Veszek
bútor, varrógépet, mindenféle ingóságot. — Andráskó, Csapó uca 16. sz. Hívásra jövök. 96+

Ingóság eladás

Épületbontás,
Piac uca 40. Minden anyag eladó. 1832 2. 22.

Portálék,
vasrolók, eszerékalkályák, vaskályhák, WC, tégla, eszerék, fa, épület bontásból, Piac uca 40. 1874 2. 25.

Egy kis könyvszekerény,
egy fehér szekrény, egy frakk kabát és egy estélyi ruha kisebb alakra eladó. Gönczy uca 3. Megtekinthető: délelőtt 10-11, délután 4-6 óráig. 211

Eladó
egy mély modern gyermekes, Simonyi út 5. 483

„Diana”
valódi Paternó méz, édes, magnóköll, vérnarancs különlegességek 1 pengőtől a Déli gyümölcsesarnokban, Piac uca 7.

Színpadászetek
és egy darab fürdőka eladó. Arany János u. 39. szám, házfelügyelőnél. (A)

Iróasztal,
írógép, hálók, ebédő, hőmérőszekerény szék szalonok, inguórák, varrógép, olesón eladó. — Csapó uca 6. 426

Eladók
ászkofa, kishordók, s nagy kötél, kredenc, s ágy, egy kerek asztal, hosszú asztal, lisztelőd, egy fotel, egy raglankabát. Teleki uca 92. szám. 487

Eladó házhely

Belvárosban
a libokerti Viola uca 17. szám alatt villatelek 40 darab termő gyümölcsfával, szivattyús kúttal, drótkerítéssel, 2500 pengőért eladó. Az éptési engedély megvan Szabályozásba nem esik. Értekezhetni lehet Szent Anna uca 33 (B)

Eladó ház

Eladó ház,
Jókai uca 16. számú 482

Honvédtemető
Csörsz uca 27. szám. Legszebb helyen, kertes családiház eladó. 481

Földbérlet

Haszonbérlet,
135 kat. bold Etep puztán azonnal is átadó. — Mitrovics és Mailáth ügyvédek, Szent Anna uca 10-12. 243

Bérlet
keresek 80-150 kltig terjedőt október 1-re. Ajánlatokat „Jó bérlő” jelígre a kiadóba kérem leadni. 1006 vv

Eladó állatok

Prima
160 kltós fiatal zsírserítés eladó. Miklós uca 16. szám. 479

Felétős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF
Fizisztutói Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.